

Ügyszám: NAIH/2020/838/2
Előzmény: NAIH/2019/7972

Tárgy: kérelemnek részben
helyt adó határozat

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: **Hatóság**) előtt [...] és [...] kérelmezőknek (a továbbiakban: **Kérelmezők**) – a képviselőüket ellátó [...] útján – a **Mediarey Hungary Services Zártkörűen Működő Részvénytársasággal** (cím: 1061 Budapest, Andrassy út 12.; cégjegyzékszám: 01-10-140295; a továbbiakban: **Kérelmezett**) szemben a Kérelmezett kiadásában megjelenő Forbes Magazin nyomtatott és elektronikus kiadványaihoz kapcsolódó jogellenes adatkezelés, valamint a Kérelmezők érintetti joggyakorlásának nem megfelelő biztosítása tárgyában benyújtott kérelme nyomán indult adatvédelmi hatósági eljárásban a Hatóság az alábbi döntéseket hozza:

I. A Hatóság

HATÁROZATÁBAN

1. A Kérelmezők kérelmének **részben helyt ad**

1.1. és megállapítja a Kérelmezett azzal, hogy a Forbes 2019 januárjában megjelent, 50 leggazdagabb magyart tartalmazó kiadványának nyomtatott és online változatához (**Adatkezelés 1**) és a Forbes 2019 szeptemberében megjelent, legnagyobb családi vállalkozásokat tartalmazó kiadványának nyomtatott és online változatához (**Adatkezelés 2**) kapcsolódó adatkezelés kapcsán nem megfelelően végezte el az érdekmérlegelést és saját, illetve harmadik fél (nyilvánosság) jogos érdekeiről és ezek Kérelmezők érdekeivel való összemérésének eredményéről előzetesen nem tájékoztatta a Kérelmezőket, megsértette az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontját.

1.2. A Hatóság továbbá **megállapítja**, hogy a Kérelmezett azzal, hogy Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 vonatkozásában sem nyújtott megfelelő tájékoztatást a Kérelmezők részére az adatkezelés valamennyi lényeges körülményéről és a Kérelmezők személyes adatok kezelése elleni tiltakozáshoz való jogáról, továbbá a tudomására jutott információk ellenére a tiltakozást követően nem bizonyította, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek a Kérelmezők érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben, és a Kérelmezők érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmeire adott válaszaiban nem nyújtott tájékoztatást a Kérelmezők jogérvényesítési lehetőségeiről, megsértette az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontját, 5. cikk (2) bekezdését, 12. cikk (1) és (4) bekezdését, 14. cikkét és 21. cikk (1) és (4) bekezdését.

1.3. A Hatóság a jogellenes adatkezelés miatt a Kérelmezettet **elmarasztalja**, egyúttal **utasítja**, hogy

1.3.1 a határozat véglegessé válásától számított 15 napon belül maradéktalanul teljesítse a Kérelmezők felé fennálló, az adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségét, beleértve az érdekmérlegelés során figyelembe vett, a Kérelmezett és a Kérelmezők oldalán fennálló érdekekről és az érdekmérlegelés eredményéről szóló tájékoztatást, a tiltakozáshoz való jogról szóló tájékoztatást és a jogérvényesítési lehetőségekről szóló tájékoztatást is.

- 1.3.2** amennyiben a Kérelmezett a jövőbeni tervezett adatkezelések során a jogos érdeket mint jogalapot kívánja használni, akkor a jogszabályoknak megfelelően és a jelen határozatban foglaltak figyelembe vételével végezzen érdekmérlegelést, beleértve a tiltakozást követő második, egyedi érdekmérlegelést is.
- 1.3.3** a hatályos jogszabályok és jelen határozatban foglaltak szerint alakítsa át előzetes tájékoztatással kapcsolatos gyakorlatát.
- 2.** A **Hatóság elutasítja** a kérelem azon részét, melyben a Kérelmezők kérik, hogy a Hatóság utasítsa a Kérelmezettet a Kérelmezők adatkezelés elleni tiltakozásra és a személyes adataik törlésére irányuló kérelmei teljesítésére, valamint, hogy véglegesen tiltsa el a Kérelmezettet a Kérelmezők személyes adatainak kezelésétől.
- 3.** A Hatóság az I. pont szerinti jogsértések miatt a Kérelmezettet hivatalból

**2 500 000 Ft, azaz kétmillió-ötszázezer forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

A hatósági eljárás során eljárási költség nem merült fel, ezért annak viseléséről nem rendelkezett a Hatóság.

Az adatvédelmi bírságot a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártát, illetve felülvizsgálat kezdeményezése esetén a bíróság döntését követő 15 napon belül a Hatóság központosított bevételek beszédése célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-00000000 Központosított beszédési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor a NAIH/2020/838/2 BÍRS. számra kell hivatkozni.

Ha a Kérelmezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke a törvényes kamat, amely a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyezik meg.

A Kérelmezettnek a határozat 1.3.1. pontjában előírt kötelezettség teljesítését a határozat közlésétől számított 30 napon belül kell írásban – az azokat alátámasztó bizonyítékok előterjesztésével együtt – igazolnia a Hatóság felé.

A Kérelmezettnek a határozat 1.3.3. pontjában előírt kötelezettség teljesítése érdekében tett intézkedéseit a határozat közlésétől számított 30 napon belül kell írásban – az azokat alátámasztó bizonyítékok előterjesztésével együtt – igazolnia a Hatóság felé.

A bírság és a késedelmi pótlék, illetve az előírt kötelezettségek nem teljesítése esetén a Hatóság megindítja a határozat végrehajtását.

Jelen határozattal szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de az a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresetlevéllel közigazgatási perben megtámadható. A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtani, elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetlevélben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30.000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező.

II. A jogsértés megállapítására irányuló kérelem 2018. május 25. napja előtti adatkezelést érintő része tekintetében a Hatóság az adatvédelmi hatósági eljárást

VÉGZÉSÉBEN

megszünteti, mivel erre az időszakra nézve az általános adatvédelmi rendelet nem alkalmazandó.

E végzéssel szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de az a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresettel közigazgatási perben megtámadható. A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtani, elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező.

III. Az ügyintézési határidő túllépése miatt a Hatóság

VÉGZÉSÉBEN

10 000 Ft-nak, azaz tízezer forintnak a Kérelmezői oldalnak – választásuk szerint – bankszámlára utalással vagy postai utalvánnyal történő megfizetéséről rendelkezik.

A végzéssel szemben nincs helye önálló jogorvoslatnak, az csak az ügy érdemében hozott határozat elleni jogorvoslati kérelemben támadható meg.

INDOKOLÁS

I. Tényállás

I.1. Az eljárás során vizsgált időszak

A Hatóság jelen adatvédelmi hatósági eljárást a Kérelmezett 2018. május 25. napját követő adatkezelési tevékenységeivel – különösen a Kérelmezők személyes adatainak (név, családnév, vagyon) kezelésével és az érintetti joggyakorlás nem megfelelő biztosításával – összefüggésben folytatta le. A 2018. május 25. napját megelőző adatkezelésekre a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) alkalmazandóvá válásának időpontját megelőzően került sor, ezért ezekre az általános adatvédelmi rendelet szabályai nem alkalmazandóak, így azok vonatkozásában adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatására irányuló kérelem sem nyújtható be, illetőleg ezen adatkezelések vonatkozásában az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseinek való megfelelés vizsgálatára a Hatóságnak nincs jogosultsága jelen adatvédelmi hatósági eljárás keretében.

A Hatóság a hozzá postai úton 2019. október 31. napján beérkezett beadványt tekinti az adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatására irányuló kérelemnek, az eljárás során az abban előadottakat, valamint az azt követően beérkezett nyilatkozatokat vette figyelembe. A Hatósághoz 2019 februárjában kizárólag elektronikus levél útján érkezett beadvány ugyanis az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 35. § (2) bekezdése alapján nem minősül az Ákr. szerinti kérelemnek, az csak vizsgálati eljárás lefolytatására irányuló kérelemként értelmezhető, így az abban előadottakat jelen adatvédelmi hatósági eljárás során a Hatóság nem vette figyelembe.

A Kérelmezők a Forbes kiadványaihoz kapcsolódó adatkezelési műveletek, valamint az érintettek tájékoztatásának elmaradása kapcsán vizsgálati eljárás lefolytatását kezdeményezték, azonban a Kérelmezők által kezdeményezett vizsgálati eljárás és a Kérelmezők adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatására irányuló kérelmének tárgyában átfedések figyelhetők meg. Tekintettel arra, hogy ezek vizsgálata nélkül a Hatóság jelen eljárás során nem tudott volna megalapozott döntést hozni, az Adatkezelés 1-hez és Adatkezelés 2-höz kapcsolódó adatkezelési műveleteket és tevékenységeket (beleértve az előzetes tájékoztatást is) a Hatóság jelen adatvédelmi hatósági eljárás keretében vizsgálta és értékelte.

I.2. Az eljárás során vizsgált kiadványokban a Kérelmezőkkel összefüggésben közzétett adatok

Az I.1. pontban ismertetett okokból kifolyólag jelen adatvédelmi hatósági eljárás során a Hatóság az alábbi kiadványokhoz, listákhoz kapcsolódó adatkezelési tevékenységeket vizsgálta:

- a Forbes 2019 januárjában megjelent, 50 leggazdagabb magyart tartalmazó kiadványának nyomtatott és online változata (**Adatkezelés 1**). [Az online változat a <https://forbes.hu/extra/50-leggazdagabb-magyar-2018/#/> hivatkozás alatt, érhető el.]
- A Forbes 2019 szeptemberében megjelent, legnagyobb családi vállalkozásokat tartalmazó kiadványának nyomtatott és online változata (**Adatkezelés 2**). [Az online változat a <https://forbes.hu/extra/csaladi-lista-2019/#/> hivatkozás alatt, a konkrét szócikk pedig a [...] hivatkozás alatt érhető el.]

Adatkezelés 1 esetében az alábbi tartalom jelent meg:

- A nyomtatott változatban a Kérelmezők neve ([...]) és életkora ([...]), becsült vagyonuk összege ([...]) és a becsült vagyon alapja ([...]) került feltüntetésre. A szócikk az alábbi leírást tartalmazza:
[...]
- Az online változatban megtalálható a Kérelmezők neve, vagyonuk becsült összege és módosított (festményszerű hatást keltő) arcképe. A Kérelmezők érdekeltiségébe tartozó cégcsoport tevékenységével kapcsolatban mindössze ennyi olvasható: [...]

Adatkezelés 2 esetében az alábbi tartalom jelent meg:

- A nyomtatott változatában a család neve ([...] család), az érdekeltiségükben álló cégcsoport neve ([...]), a cégcsoport becsült értéke ([...] a cégcsoport központja ([...]), a cégcsoport alapításának éve ([...]) és a cégcsoportban érdekelt generációk száma ([...]) került feltüntetésre. A szócikk az alábbi leírást tartalmazza:
[...]
- Az online változatban a család neve, az érdekeltiségükbe tartozó cégcsoport neve, becsült értéke, központja, alapításának éve és az abban érdekelt generációk száma került feltüntetésre, továbbá látható [...] módosított (festményszerű hatást keltő) arcképe is. Az online változatban rövidebb leírás olvasható, a szócikk mindössze ennyit tartalmaz:
[...]

A nyomtatott kiadványokban ugyan szerepel a „[...] család”, illetve a „[...]” kifejezés is, ugyanakkor a kiadványok nyomtatott és online változata nem nevez meg a Kérelmezőkön kívül egyéb családtagokat sem konkrétan, sem közvetetten utalva rájuk.

Az Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 vonatkozásában a Kérelmezett által kezelt és nyilvánosságra hozott adatok nem tartoznak az általános adatvédelmi rendelet 9. cikke szerinti különleges személyes adatok (faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok, valamint a természetes személyek egyedi azonosítását célzó genetikai és biometrikus adatok, az egészségügyi adatok és

a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok) kategóriájába.

A kiadványokban (mind a nyomtatott, mind az online változatokban) közölt adatok egy része – azon túl, hogy megtalálhatók a Kérelmezők érdekeltségébe tartozó vállalkozás tevékenységét bemutató honlapon, a [...] oldalon – a nyilvános és közhiteles cégnyilvántartás részét képező cégszűke is. A cégnyilvántartás nyilvánosan elérhető adatai között kereshető a Kérelmezők teljes neve és az alapján az arra vonatkozó információ, hogy mely vállalkozások tartoznak érdekeltségi körükbe, mely vállalkozásoknak tagjai (tulajdonosai), mely vállalkozásokban viselnek ügyvezetői tisztséget. Az érdekeltségükbe tartozó cégek éves beszámolóinak melléklete szintén cégszűke minősül, amely tartalmazza az egyes cégek beruházásait, valamint azok összegét. A Kérelmezők festményeszerű hatást keltő arcképéhez felhasznált eredeti fotók szintén megtalálhatóak a Kérelmezők érdekeltségébe tartozó cégcsoport honlapján, a [...] hivatkozás alatt.

A nyilvános és közhiteles cégnyilvántartás részét képező adatok és/vagy a Kérelmezők érdekeltségébe tartozó vállalkozás beszámolóiban és honlapján megtalálható információkon túlmenően Adatkezelés 1 esetében a Kérelmezőknek a vállalkozásban kifejtett tevékenységből származó becsült vagyona, Adatkezelés 2 esetében pedig a [...] becsült értéke került feltüntetésre.

Bár a Kérelmezők érdekeltségében álló cégcsoportnak a (becsült) értéke, illetve a Kérelmezők (becsült) vagyonának összege nem képezi a cégnyilvántartás részét, az nem közérdekből nyilvános adat, ugyanakkor a kiadványok nem a Kérelmezők személyes (pl. örökölt, ajándékozott, házasság útján szerzett, stb.) vagyonának összegét mutatják be az olvasóközönség számára, hanem a cégcsoport értékét, illetve a vállalkozási tevékenység eredményeként összegyűjtött vagyon összegét becsülik meg, amelyekre a nyilvánosan elérhető cégszűkekből, információkból, a cégbeszámolókból és a cégcsoport saját közléseiből vont le következtetést a Kérelmezett. A Kérelmezett a becsléshez ezeket a nyilvános forrásokból származó adatokat gyűjtötte össze, majd azokat egy meghatározott módszer alapján kiértékelte, és véleményként közölte.

1.3. A Kérelmezők és a Kérelmezett közötti levélváltások

A Kérelmezők és a Kérelmezett között Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 kapcsán több levélváltásra is sor került. Ezeket a levélváltásokat – melyek a határozat III.4. pontjában, az érintetti joggyakorlással összefüggésben kerülnek részletesen kifejtésre – a Hatóság a Kérelmezett előzetes tájékoztatási kötelezettsége, a Kérelmezett által végzett érdekmérlegelés, illetve a Kérelmezők érintetti joggyakorlására irányuló kérelmeire adott válaszainak általános adatvédelmi rendelet vonatkozó rendelkezéseinek való megfelelése kapcsán vizsgálta és értékelte.

1.4. Az eljárás menete, a Kérelmezők és a Kérelmezett eljárás során tett nyilatkozatai

2019. február 7. napján elektronikus levél útján beadvány érkezett a Hatósághoz, amelyben a Kérelmezők a Kérelmezett által nyomtatott és elektronikus formában kiadott, leggazdagabb magyarokat és legnagyobb családi vállalkozásokat tartalmazó alábbi kiadványaival kapcsolatos adatkezelést kifogásolták:

- a Forbes 2019 januárjában megjelent, 50 leggazdagabb magyart tartalmazó kiadványának nyomtatott és online változata (Adatkezelés 1);
- a Forbes 2017-ben kiadott, 33 leggazdagabb magyart tartalmazó kiadványának nyomtatott és online változata (online verzió: <https://forbes.hu/extra/33-leggazdagabb-magyar-2017/>);
- a Forbes 2017-ben kiadott, 25 legnagyobb családi vállalkozást tartalmazó kiadványának nyomtatott és online változata (online verzió: <https://forbes.hu/uzlet/a-csanyi-csalad-csucsra-ert-ime-magyarorszag-legnagyobb-csaladi-cegbirodalmi/>).

A beadvány szerint Adatkezelés 1 esetében Magyarország piacvezető nagyvállalkozói és családtagjaik érdekeltségébe tartozó gazdasági társaságok cégadatai, illetve a Kérelmezők, valamint családtagjaik személyes vagyoni helyzetével és jövedelmi viszonyaival kapcsolatos, nagy számban bizonytalan forrásból származó, a Kérelmezők vagy családtagjaikkal kapcsolatos vélt vagy valós személyes adatok kerültek közzétételre.

A beadvány szerint továbbá a Kérelmezők személyes adataik kiadványban való megjelenítése ellen tiltakozási, továbbá a személyükre vonatkozó valamennyi adat törlése iránti kérelemmel fordultak a Kérelmezethez, azonban a Kérelmezett nem válaszolta meg az érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmeket, hanem mindössze egy [...] részére 2018. augusztus 28-án küldött személyes hangvételő e-mailben adott hangot a kérelem teljesítésének szükségtelenségével kapcsolatos véleményének.

Mindezekre tekintettel a Kérelmezők kezdeményezték a Hatóság vizsgálati eljárását az adatkezelés jogsértő volta és az előzetes tájékoztatás elmaradása miatt, valamint adatvédelmi hatósági eljárás indítását az érintetti joggyakorlás nem megfelelő biztosítására (az érintett törlési és tiltakozási jogának figyelmen kívül hagyására) tekintettel.

A Hatóság 2019. szeptember 27. napján kelt NAIH/2019/1860/4 számú, az Irodának címzett levelében tájékoztatta a Kérelmezőket arról, hogy a beadvány az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) alapján vizsgálati eljárás lefolytatására irányuló kérelemként volt értelmezhető, tekintettel az Ákr. 35. § (2) bekezdésére, miszerint hatósági eljárás lefolytatása iránti kérelmet írásban vagy szóban lehet előterjeszteni: írásos formának a postai úton előterjesztett papír alapú vagy a hivatali kapun előterjesztett elektronikus irat minősül. Az adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatására irányuló kérelem feltételeinek ismertetésén túl a Hatóság a vizsgálati eljárás tekintetében tényállás-tisztázó kérdéseket intézett a Kérelmezők felé.

A Hatósághoz 2019. október 31. napján elektronikus levélben és postai úton is beérkezett levelükben a Kérelmezők kifejtették, hogy nevük, vagyonuk és családnevük („[...] család”) szerepeltetéséhez kapcsolódó adatkezelési műveletek (így különösen: adatbázis-építés, listázás, nyilvánosságra hozatal) és az előzetes tájékoztatás elmaradása miatt vizsgálati eljárást, a személyes adatok jogsértő kezelése, valamint tiltakozási és törlési kérelmeik – álláspontjuk szerint – jogsértő elutasítása, figyelmen kívül hagyása kapcsán pedig adatvédelmi hatósági eljárást kezdeményeznek.

A Kérelmezők az alábbiakról tájékoztatták a Hatóságot:

- A Forbes szerkesztőségének munkatársai a korábbi években is megkeresték [...] a Forbesban való szerepeltetés céljából, a [...] cégcsoporttal kapcsolatos tartalmak egyeztetése kapcsán, jellemzően pusztán néhány napos határidőt hagyva [...] a rendelkezésre bocsátott számítások – bármely adatvédelmi tájékoztatás rendelkezésre bocsátása nélküli – áttekintésére. Ennek megfelelően a Kérelmezők 2018. augusztus 28. napján értesültek arról, hogy a Forbes szerepeltetni kívánja őket a legújabb összeállításában.
- A Forbes kiadványai kapcsán a Kérelmezők vagyonuknak és ezzel kapcsolatban nevüknek, családjuk nevének ([...] család) feltüntetését sérelmezik. A Forbes kiadványaihoz kapcsolódó, a Forbes honlapján elérhető tájékoztatóból (https://forbes.hu/documents/altalanos_adatkezelesi_tajekoztato_Forbeshu.pdf) nem derül ki pontosan, hogy ezen adatok kezelése milyen jogalapon (mely jogos érdek alapján), milyen adatkezelési célból, mennyi időre történik, valamint az sem, hogy az adatokat a Kérelmezett továbbítja-e valamely egyéb címzett részére vagy azzal kapcsolatban adatfeldolgozót igénybe vesz-e – mindezzel pedig a Kérelmezett megsérti az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke szerinti tájékoztatásra vonatkozó kötelezettségét. Ezen információkat a Kérelmezett azóta

sem bocsátotta a Kérelmezők rendelkezésére, kizárólag a számítási modelljével (és így az adatok részleges forrásával) kapcsolatban közölt minimális információkat.

- Adatkezelés 1 vonatkozásában a Kérelmezők a vagyonuknak, nevüknek és családnévüknek ([...] család) feltüntetését kifogásolják. Az „egyéb hasonló listákat tartalmazó médiaanyagok” alatt Forbes korábban megjelent, 33 leggazdagabb magyart és 25 legnagyobb családi vállalkozást tartalmazó kiadványait, valamint a Forbes időközben megjelent, legnagyobb családi vállalkozásokat tartalmazó 2019-es kiadványát (Adatkezelés 2) értik a Kérelmezők. Ezen kiadványokban ugyancsak a vagyonuknak és nevüknek, valamint családnévüknek feltüntetését (adataik kezelését) kifogásolják a Kérelmezők.

Fentiekre tekintettel a Kérelmezők, hivatkozással az Infotv. 52. § (1) bekezdésére, a Forbes legnagyobb családi vállalkozásokat és leggazdagabb magyarokat tartalmazó kiadványai és az azokhoz kapcsolódó adtakezelési műveletek, továbbá a Kérelmezők tájékoztatásának elmaradása kapcsán vizsgálati eljárás lefolytatását, az Infotv. 60. § (1)-(2) bekezdéseire, valamint az általános adatvédelmi rendelet 77. cikk (1) bekezdésére hivatkozással pedig személyes adataik jogsértő kezelése, valamint tiltakozási és törlési kérelmeik jogsértő elutasítása, figyelmen kívül hagyása kapcsán adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatását kérték.

A Kérelmezett adatkezelési gyakorlatával kapcsolatban Kérelmezők továbbá az alábbiakról nyilatkoztak:

- A Kérelmezők 2019. január 29. napján kelt panaszának Hatósághoz történő benyújtását követően a Forbes újságírója 2019. július 19. napján küldött e-mailjében azzal a kérdéssel fordult [...], hogy a [...] továbbra is magyar, illetve családi tulajdonban van-e, tekintettel arra, hogy a Forbes szerkesztőségénél a legértékesebb családi vállalkozások, valamint a 100 legnagyobb magyar cég listáján dolgoznak, amellyel kapcsolatban a Kérelmezők adatainak kezelése a Kérelmezett álláspontja szerint újból szükségessé vált. A Kérelmezők korábbi álláspontjukat a tervezett adatkezeléssel kapcsolatban fenntartották, és 2019. július 19. napján – ügyvéd útján – küldött válaszukban felhívták a Kérelmezett figyelmét arra, hogy a korábban előadottak okán nem kívánnak a Forbes kiadványaiban megjelenni. Emellett tájékoztatták a Kérelmezettet, hogy a [...] 100%-ban külföldi tulajdonban van, és a [...] tevékenységének nagy részére ugyanez igaz (tekintettel arra, hogy a [...] is az elkövetkezendő hónapokban külföldi tulajdonba kerül). Kiemelték továbbá azt is, hogy ezen információkat újságírói kérdésre közölték, és kifejezetten kérték, hogy a Kérelmezett ezen információkat harmadik személynek ne adja át, és ne hozza nyilvánosságra, tekintettel arra, hogy ez nem csak üzleti károkat okozna a csoportnak, de a [...] család és tagjainak vagyonával és vagyoni helyzetével kapcsolatban is találgatásokra adhat okot, valamint jogsértő adatkezeléshez vezethet.
- Ezt követően a Kérelmezett 2019. augusztus 22. napján – tehát az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (3) bekezdése szerinti egy hónapos határidőt meghaladva – e-mailt küldött, melyben arról tájékoztatta a Kérelmezőket, hogy *„amerikai módszertan és az elmúlt években a listáinkhoz publikált, transzparensen kezelt módszertanunk alapján a [...] továbbra is megfelel a definícióknak, így azt a családi cégek közé soroljuk. Amennyiben a tulajdoni bejegyzés megtörténik, azt figyelembe fogjuk venni”*. A Kérelmezett megemlítette továbbá, hogy a [...] esetében beállt tulajdonosi változás okán az már nem felel meg a családi cégekre alkotott definíciójuknak, így ezt nem fogják ekként feltüntetni. A Kérelmezett hangsúlyozta továbbá, hogy álláspontjuk szerint [...] közszereplőnek minősül, amely indokolja személyes adatainak Kérelmezett általi fentiek szerinti kezelését. Jogorvoslati tájékoztatást a Kérelmezettől kapott e-mailek, közlések egyike sem tartalmazott.
- Ezt követően a Kérelmezők tudomására jutott, hogy a Kérelmezett a korábbi évekhez hasonlóan szerepeltette őket a Forbes 2019. évi legnagyobb családi vállalkozásokat tartalmazó listáján, ideértve mind a papíralapú, mind az elektronikus kiadványokat (Adatkezelés 2). A lista a [...] alatt a „[...] családot” említi, így egy nehezen behatárolható érintetti kört határozva meg. A Kérelmezett konkrét személyek megnevezése helyett –

találgatásokra okot adva – egy szélesebben értelmezhető érintetti kört jelöl meg, ezzel pedig a Kérelmezett megsérti az adattakarékosság elvét. Mindezen az sem változtat, hogy a kiadványok ezen körön túl ténylegesen csak a Kérelmezőket azonosítják név szerint, mivel az átlagolvasó számára nem lehet egyértelmű, hogy a [...] család pontosan mely tagjai jöhetnek még szóba a kiadványban szerepeltetett vagyon kapcsán.

- A Kérelmezett adatkezelési gyakorlata a Kérelmezők (illetve valamennyi érintett) részére nem átlátható, mivel nem mutatja be az általa alkalmazott „amerikai módszertant”, valamint a „családi cégek” meghatározását, és ezen számításai módokat még csak rövidítve sem foglalják össze, ekképp pedig nem ellenőrizhető, hogy a Kérelmezett milyen alapon kezeli a személyes adatokat. Ezen módszerekkel egyrészt a Kérelmezett lényegében új személyes adatokat hoz létre (vagyonra, vagyoni helyzetre vonatkozó becslések), másrészt a bizonytalan számítási módszerek a profilalkotás lehetőségét is felvetik, hiszen azok természetes személyhez fűződő bizonyos személyes jellemzők (különösen: gazdasági helyzet) értékelésére szolgálnak, amelyek az érintettekre nézve joghatással járhatnak vagy őket hasonlóképpen jelentős mértékben érinthetik, mivel az érintettek üzleti megbízhatóságára, hírnevére és magánéletére is hatással van az érintettek vagyoni helyzetének nyilvánosságra hozatala, ezen hatások pedig jellemzően hosszú távúnak minősülnek és az érintettek körülményeit is jelentősen befolyásolhatják. E tekintetben a Kérelmezett az általános adatvédelmi rendelet 14. cikk (2) bekezdés g) pontja szerinti tájékoztatási kötelezettségét is megszegi, valamint az érintettek profilalkotással kapcsolatos jogait sem biztosítja. A Kérelmezők – álláspontjuk szerint – nem minősülnek közszereplőnek, így kevesebb tűréshatárt kell tanúsítaniuk, valamint kevesebbet is képesek tanúsítani a magánéletüket zavaró behatásokkal szemben, mint a szakmájuk vagy közéleti tevékenységük folytán közszereplőnek minősülő személyek. Ennek kapcsán a Kérelmezők kiemelték, hogy a Kérelmezett kifejezetten [...] kereste meg (tehát egy olyan személyt, akinek közszereplői státusára korábban a Kérelmezett sem hivatkozott).
- A Kérelmezett nem változtatott adatkezelési gyakorlatán, nem válaszolt határidőben a Kérelmezők megkeresésére, nem tájékoztatta a Kérelmezőket jogorvoslati lehetőségeikről, valamint a Forbes honlapján elérhető adatkezelési tájékoztatóban vagy egyéb felületen sem tüntette fel a leggazdagabb magyarok és családok (családi vállalkozások) adatainak kezelésével kapcsolatos, általános adatvédelmi rendelet 14. cikke által megkövetelt, az érintettek tájékoztatásául szolgáló információkat. A nyilvános cégszolgálatoknak, valamint a cégjogi jogszabályok által közérdekből nyilvánosnak minősített adatoknak a nagy nyilvánosság tájékoztatása érdekében való felhasználásához fűződhet társadalmi érdek, azonban az adatkezelő még az egyébként jogszerű adtakezelés esetén sem tekinthet el az érintettek előzetes tájékoztatásától, valamint az érintetti jogok gyakorlásának elősegítésétől (ideértve például az érintetti megkeresésre határidőben történő válaszadást, valamint a jogorvoslati lehetőségekről történő tájékoztatást).
- A Kérelmezők álláspontja szerint a Kérelmezettnek az általános adatvédelmi rendelet által támasztott követelményeket figyelmen kívül hagyó adatkezelési gyakorlatát támasztják alá az alábbiak:
 - A Kérelmezők 2018. augusztus 17. napján kelt, jogi képviselőjükön keresztül előterjesztett és a Kérelmezett által 2018. augusztus 23. napján átvett megkeresését (melyben a Kérelmezők első alkalommal tiltakoztak személyes adataik kezelése és a Kérelmezett által 2017-ben kiadott 33 leggazdagabb magyart, valamint a szintén 2017-ben kiadott 25 legnagyobb családi vállalkozást tartalmazó listán való szerepeltetésük ellen, továbbá ehhez kapcsolódóan élni kívántak a törléshez való joguk gyakorlásával) követően a Kérelmezett 2018. augusztus 28. napján kelt személyes hangvételű e-mailjében [...] részére ugyan felajánlotta az általuk alkotott listák módszertanának áttekintését, azonban a Kérelmezett az érintettek adatainak kezelésével kapcsolatos, általános adatvédelmi rendelet 14. cikkének megfelelő tájékoztatást még ez esetben sem adott, nem tájékoztatta a Kérelmezőket – az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (3) bekezdése szerinti határidőn belül – az általános adatvédelmi rendelet és az

Infotv. 23. § (3) bekezdése szerinti jogaikról és jogorvoslati lehetőségeikről, valamint nem biztosította adatvédelmi jogaik gyakorlását, holott ez a vonatkozó jogszabályok szerint kötelezettsége lett volna, még egyébként jogszerű adatkezelés esetén is.

- A Kérelmezők – jogi képviselő útján – 2019. július 19. napján kelt e-mailjükben kifejezetten és újból tiltakoztak a Kérelmezett jogsértő adatkezelése ellen, tekintettel arra, hogy a Kérelmezett egy újabb kiadványban történő szerepeltetés kapcsán kereste meg őket. Erre a Kérelmezett csak 2019. augusztus 22. napján válaszolt, ismét nélkülözve a jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztatást, valamint bármely adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztatást.
 - A Kérelmezett a Kérelmezők panaszának benyújtását és többszörös tiltakozását követően sem tette átláthatóvá adatkezelési műveleteit, és nem nyújtott egyértelmű tájékoztatást az általa folytatott adatkezelésekről. A Forbes honlapján elérhető adatkezelési tájékoztató csupán általánosságban utal „kapcsolatfelvételre” vagy „tartalomszerkesztésre”, anélkül, hogy kitérne az általános adatvédelmi rendelet 13-14. cikke szerinti információkra (ideértve különösen: a Kérelmezett által kezelt adatok pontos köre és forrása, az adatkezelés jogalapja, az adatkezelő jogos érdeke, az adatkezelés időtartama, a Kérelmezett által esetlegesen igénybe vett adatfeldolgozók és az adattovábbítások címzettjei).
 - A Kérelmezett nem adott tájékoztatást továbbá az adatkezeléssel kapcsolatos jogos érdekéről, holott ezen kötelezettség a Kérelmezettet attól függetlenül is terheli, hogy cégszolgálatok, illetve közérdekből nyilvános adatok felhasználásával folytatja adatkezelését.
 - A Kérelmezett rendszeres hivatkozási alapját képezi [...] közszereplői minősége, amely azonban nem mentesítheti az adatkezelőt a jogszerű adatkezelés, az érintettek tájékoztatása, valamint az érintetti joggyakorlás elősegítése alól.
 - A Kérelmezett ugyan korábbi levelezésében felajánlotta módszertana bemutatását, azonban erre rendszeresen igen rövid határidőt hagyott, a személyes adatok kezelésével kapcsolatos tájékoztatást pedig nem adta meg, így a Kérelmezők nem voltak abban a helyzetben, hogy a Kérelmezett módszertanának helyességéről, valamint ezzel összefüggésben az adataik jogszerű kezeléséről meggyőződhessenek.
 - A Kérelmezett egyes kiadványaiban ugyan korábban kifejezetten megnevezte a Kérelmezőket, azonban a családi vállalkozásokkal kapcsolatos összesítéseiben jellemzően a „[...] család” kifejezést használja, amely a család egyéb tagjaival kapcsolatos találgatásokra is alapot adhat.
- A Kérelmezők álláspontja szerint a Kérelmezett adatkezelési gyakorlatával a jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság, valamint az elszámoltathatóság elveit is megsérti, tekintettel arra, hogy átláthatatlan módon folytat adatkezelést az érintetti jogok elősegítésének bármely szándéka nélkül, a Kérelmezők jogszerű adatvédelmi megkereséseit a Kérelmezett által vélt közszereplői státuszukra hivatkozással elutasítva. E magatartás a Kérelmezők álláspontja szerint súlyos kockázatot jelent. A Forbes a világ egyik legismertebb üzleti és közéleti magazinja, a magyar és a külföldi médiapiacok kiemelt befolyással bíró szereplője, amely magatartásának megítélése kiemelt közfigyelem alá esik, és a médiapiac, a sajtó, vagy a közélet egyéb szereplői számára is mintaként szolgálhat, így elvárható tőle példamutató magatartás a joggyakorlás támogatása, elősegítése, valamint az adatkezelés jogszerű megszervezése és az arról való átlátható tájékoztatás tekintetében. A Kérelmezett negligens magatartása a Forbes Magazin és a kapcsolódó kiadványok világszintű jelentősége és ismertsége okán a közvéleményt, valamint az üzleti életet is hátrányosan befolyásolhatja, és azok szereplőire kiemelt kockázattal bír.
- Fentiekre tekintettel a Kérelmezők – korábbi kérelmeiket fenntartva – az alábbiakat erősítették meg:
- Adatkezelés 2 kapcsán is a Kérelmezők vagyonának, nevének és családnevének ([...] család) feltüntetésére vonatkozó adatokat kifogásolják.

- Az adatvédelmi hatósági eljárás kezdeményezését a fenti okfejtésre, valamint a Kérelmezők törléshez és tiltakozáshoz való jogának gyakorlására vonatkozó kérelmeinek jogsértő elutasítására, illetve figyelmen kívül hagyására, az érintetti jogaik ehhez kapcsolódó megsértésére (elkészt, valamint hiányos tájékoztatás az adatkezelésről és a jogorvoslati lehetőségekről), és a Kérelmezett jogsértőnek vélt adatkezelésére alapozzák.
 - Az adatvédelmi bírság kiszabása a Kérelmezettel szemben indokoltnak mutatkozik, tekintettel arra, hogy a Kérelmezett teljes mértékben figyelmen kívül hagyta az érintetti jogokat, valamint adatvédelmi tájékoztatójában sem adott számot az általa folytatott adatkezelésről, így az adatkezelés alapelveit, valamint az érintettek jogaival kapcsolatos kötelezettségeit is elemi szinten megsértette, annak ellenére, hogy a magyar és külföldi médiapiac kiemelt szereplőjeként az adatvédelem területén példamutató magatartás lenne tőle elvárható.
- A Kérelmezők kérték a Hatóságtól, hogy kötelezze a Kérelmezettet a Kérelmezők tiltakozási jogának és törléshez való jogának figyelembevételére, annak teljesítésére, valamint a Kérelmezett tájékoztatási kötelezettségének teljesítésére (ideértve a Kérelmezett vonatkozó adatkezeléssel kapcsolatos érdekmérlegelési tesztjének elkészítését, és legalább összefoglaló módon való nyilvánosságra hozatalát, és az esetleges adattovábbításokról és azok címzettjeiről való tájékoztatást is).
 - A Kérelmezők kérték továbbá, hogy a 2019. október 31. napján küldött beadványban foglaltakat a Hatóság a 2019 februárjában benyújtott beadványban előadott információk figyelembevételével vizsgálja.

A kérelem alapján az általános adatvédelmi rendelet) 57. cikk (1) bekezdés f) pontja és az Infotv. 60. § (1) bekezdése alapján NAIH/2019/7972 számon adatvédelmi hatósági eljárás indult.

A beadvány vizsgálata során a Hatóság megállapította, hogy az adatvédelmi hatósági eljárás lefolytatására irányuló kérelem hiányos, mivel a kérelem nem tartalmazta a megjelölt jogsértés orvoslása iránti döntésre vonatkozó határozott kérelmet, továbbá a beadványból nem volt egyértelműen megállapítható az sem, hogy a vizsgálati eljárást a Kérelmezők (mint érintettek) saját maguk vonatkozásában, vagy általános jelleggel kérik. Erre tekintettel a Hatóság 2019. november 26. napján kelt NAIH/2019/7972/2 számú végzésében hiánypótlásra hívta fel a Kérelmezőket.

A Hatósághoz 2019. december 5. napján elektronikus levélben, illetve 2019. december 9. napján postai úton is beérkezett levélben a Kérelmezők pótolták a kérelem hiányait, és az alábbiakról tájékoztatták a Hatóságot:

- A Kérelmezők az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján kérik, hogy a Hatóság utasítsa a Kérelmezettet, hogy teljesítse a Kérelmezők tiltakozáshoz és törléshez való jogának gyakorlására vonatkozó kérelmét. Ebben a körben a Kérelmezők azt kérik, hogy a Forbes a legnagyobb családi vállalkozásokat és leggazdagabb magyarokat tartalmazó elektronikusan elérhető, illetve még papíralapon meg nem jelent kiadványai vonatkozásában is utasítsa a Hatóság a Kérelmezettet a fentiekre.
- A Kérelmezők az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés f) pontja alapján kérik, hogy a Hatóság véglegesen tiltsa meg a Kérelmezettnek a Kérelmezők személyes adatainak a kezelését. Ebben a körben a Kérelmezők szintén azt kérik, hogy a Forbes legnagyobb családi vállalkozásokat és leggazdagabb magyarokat tartalmazó elektronikusan elérhető, illetve még papíralapon meg nem jelent kiadványai, valamint jövőbeli kiadványai vonatkozásában is kötelezze a Hatóság a Kérelmezettet a fentiekre, azzal, hogy a Kérelmezett a Forbes hasonló témájú cikkeiben se kezelje (tüntesse fel, illetve jelentesse meg) a Kérelmezők személyes adataikat.

- A Kérelmezők a Forbes kiadványaihoz kapcsolódó adatkezelési műveletek, valamint az érintettek tájékoztatásának elmaradása kapcsán kezdeményezett vizsgálati eljárás lefolytatását csak saját maguk vonatkozásában – tehát nem általános jelleggel – kérik.
- A Kérelmezők nem kérik a Kérelmezettel szemben adatvédelmi bírság kiszabását, tekintettel arra, hogy nem a Kérelmezett megbüntetését, hanem a Kérelmezett adatkezelési gyakorlatának jogszerűvé tételét kívánják, ideértve, különösen az érintettek megfelelő tájékoztatását személyes adataiknak az újságírói adatkezelési műveletek során történő kezeléséről, valamint az érintetti jogok gyakorlásának megfelelő biztosítását, továbbá ezen érintetti jogok gyakorlásának támogatását.

A Hatóság az adatvédelmi hatósági eljárás megindításáról 2019. december 18. napján kelt NAIH/2019/7972/4 számú végzésében értesítette, és az Ákr. 63. §-ára való hivatkozással a tényállás tisztázása érdekében nyilatkozattételre hívta fel a Kérelmezettet. A végzés a Hatósághoz visszaérkezett tértivevény alapján 2020. január 2. napján átvételre került.

A Kérelmezett a Hatóság felhívására adott, 2020. január 11. napján kelt, a Hatósághoz 2020. január 16. napján beérkezett válaszlevelében a kért tájékoztatást megadta.

Az adatkezelés célját és jogalapját, valamint a Kérelmezett jogi álláspontját illetően a Kérelmezett az alábbiakról nyilatkozott:

- A Kérelmezett abból a célból kezeli a Kérelmezők adatait, hogy a sajtószabadságból fakadó jogait gyakorolhassa, illetve, hogy a sajtó demokratikus társadalomban betöltött tájékoztatási tevékenységét megvalósítsa, ahogy azt a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 10. § (1) bekezdése is kimondja. A Kérelmezett minden naptári évben rögzíti a nyilvánosan elérhető adatbázisok alapján Magyarország leggazdagabb természetes személyeit és családjait. Ennek célja, hogy a magyar társadalom ismerje a legnagyobb gazdasági befolyással rendelkező személyeket, hiszen a gazdasági befolyás önmagában is jelentős közéleti szerepet biztosít egyes személyeknek, ami gyakran egyéb társadalmi, politikai befolyással társul. Az ilyen hatalmi koncentráció megismertetése a társadalommal, illetve az ebben bekövetkező változások rögzítése évről-évre a közérdekű tájékoztatás körébe tartozik.
- A Kérelmezett álláspontja szerint az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés e) és f) pontja alapján is jogszerű a Kérelmezett adatkezelése. Álláspontját a Kérelmezett az alábbiakkal indokolta:
 - A Kérelmezett által végzett tevékenység közérdekű. A gazdasági újságírás legitim közérdekű tevékenység, annak keretében pedig a leggazdagabb és egyben legnagyobb (vagy az átlagosnál mindenképpen jóval nagyobb) társadalmi befolyással bíró személyek rendszeres, nyilvános adatok alapján megbízható módszertan szerinti összegyűjtése és archiválása a köz érdekét szolgáló tevékenység. A Kérelmezett kizárólag nyilvánosan elérhető adatbázisok alapján állította össze a legmódosabb személyek listáját. Ezek a nyilvántartások (ingatlan nyilvántartás, cégbírósági adatok alapján létrehozott cégadatbázis és a cégek saját nyilvános közlései) és a bennük található személyes adatok széles köre azért nyilvános, hogy a gazdasági élet átláthatóan, a polgárok által megismerhetően működjön. Az újságírói tevékenység azt a hozzáadott értéket adja a nyilvános adatbázisokhoz, hogy a laikus polgárok számára segít értelmezni és összegezni az egyébként nyilvánosan elérhető, hatalmas mennyiségű információt. A Kérelmezők jelentős [...] Magyarországon, olyan beruházásokat hajtottak végre, mint a [...], vagy az éppen folyamatban lévő [...], [...], vagy a [...]. A Kérelmezők tulajdonában álló cégek jelentős mértékben alakítják az [...], a polgárok jogos igénye, hogy a beruházások mögött álló tulajdonos személye megismerhető legyen.
 - A Kérelmezett által végzett adatkezelés a Kérelmezett jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges. A Forbes egy nemzetközi médiavállalkozás

magyarországi kiadványa. A Forbes világszerte megjelenik, és listáin összegyűjti a világ, illetve adott országok leggazdagabb embereit, legnagyobb cégeit. A Forbes márka legismertebb médiaterméke az ilyen fajta listák elkészítése, amit az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó számos európai országban is összeállítanak. A Kérelmezett jogos érdeke, hogy világszerte megjelentethesse médiatermékeit, melyek legismertebb jellemzője, hogy átlátható és megbízható módon összegyűjti a leggazdagabb személyeket.

- Magyarország Alaptörvénye egyaránt elismeri a személyes adatok védelméhez való jogot és a közérdekű adatok nyilvánosságát [VI. cikk (3) bekezdés], a sajtószabadságot és a sajtó sokszínűségét [IX. cikk (2) bekezdés], valamint kimondja, hogy Magyarország gazdasága a vállalkozás szabadságán alapszik [M cikk (1) bekezdés].
- A 7/2014. (III. 7.) AB határozat megfogalmazásában „[a] sajtószabadság – amely felöleli valamennyi médiatípus szabadságát – a szólásszabadság intézménye. A sajtó ugyanis – tevékenységének egyre összetettebb és szerteágazóbb jellege mellett is – mindenekelőtt a véleménynyilvánításnak, a véleményformálásnak és a véleményalkotáshoz nélkülözhetetlen információszerezésnek az eszköze.” (Indokolás [40]). A sajtónak ez a szerepe különösen is felértékelődik a közéleti véleménynyilvánítás körében, hiszen „[a] társadalmi, politikai viták jelentős részben éppen abból állnak, hogy a közélet szereplői, illetve a közvitában – jellemzően a sajtón keresztül – résztvevők egymás elképzeléseit, politikai teljesítményét és azzal összefüggésben egymás személyiségét is bírálják. A sajtónak pedig alkotmányos küldetése, hogy a közhatalom gyakorlóit ellenőrizze, aminek szerves részét képezi a közügyek alakításában résztvevő személyek és intézmények tevékenységének bemutatása” (Indokolás [48]).
- Az Alkotmánybíróság értelmezésében a médiának a demokratikus közvélemény formálódásában betöltött központi szerepe nem vezet arra, hogy „a sajtó tájékoztató tevékenységére ne vonatkozhatnának törvényi előírások [...], de ezek megalkotásakor és értelmezésekor mindig úgy kell eljárni, hogy a sajtó alkotmányos küldetésének teljesítését, a közérdeklődésre számot tartó információk közzétételét ne akadályozzák vagy hátráltassák” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [25]}. A 28/2014. (IX. 29.) AB határozat szerint „Mindaddig, amíg valamely tájékoztatás nem visszaélés a sajtószabadság gyakorlásával, az emberi méltóság védelmével összefüggésben a személyiségi jogok sérelmére való hivatkozás ritkán alapozza meg a sajtószabadság gyakorlásának a korlátozását.” (Indokolás [42]). Ennek az értelmezésnek a 16/2016. (X. 20.), illetve a 17/2016. (X. 20.) AB határozatok is következetesen érvényt szereztek a sajtószabadság javára.
- Az általános adatvédelmi rendelet elfogadása és nemzeti jogba való átültetése nem eredményezi azt, hogy az adatvédelem abszolút elsőbbséget élvezne más alkotmányos értékekkel – így a véleménynyilvánítás szabadságával és a sajtószabadsággal – szemben. Ahogy az általános adatvédelmi rendelet 85. cikk (1) bekezdése, illetve (153) preambulum-bekezdése is mutatja, a tagállamok összeegyeztetik a véleménynyilvánítás és a tájékozódás jogait az adatvédelemmel.
- Az érdekmérlegelés követelményét fogalmazza meg az Európai Adatvédelmi Biztosok Munkacsoportjának (29-es Munkacsoport) 2014. november 26. napján közzétett [WP 227 számú] állásfoglalásának 2. pontja, miszerint az adatvédelmi jogokat a véleménynyilvánítás jogára (is) tekintettel kell értelmezni. Az Európai Unió Bíróságának a Tele2Sverige AB ügyben [C-203/2015.] 2016. december 21. napján kihirdetett döntésének 93. bekezdése hasonlóan az alábbiakat tartalmazza: „Így mind a Charta 7. cikkében biztosított, a magánélet tisztelgésben tartásához való jognak, mind pedig az annak 8. cikkében biztosított, a személyes adatok védelméhez való jognak az ítélkezési gyakorlatban megállapított jelentőségét (lásd ebben az értelemben: 2015. október 6-i Schrems-ítélet, C-362/14, EU:C:2015:650, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) figyelembe kell venni a 2002/58 irányelv 15. cikke (1) bekezdésének értelmezése során. Ugyanez érvényes a véleménynyilvánítás szabadságára, azon különös jelentőségre tekintettel, amellyel e szabadság minden

demokratikus társadalomban bír. Ezen, a Charta 11. cikkében biztosított alapvető jog a demokratikus és pluralista társadalom egyik lényegi alapja, azon értékek közé tartozik, amelyen az EUSZ 2. cikk értelmében az Unió alapul (lásd ebben az értelemben: 2003. június 12-i Schmidberger-ítélet, C-112/00, EU:C:2003:333, 79. pont; 2011. szeptember 6-i Patriciello-ítélet, C-163/10, EU:C:2011:543, 31. pont)."

- Tekintettel arra, hogy Magyarország piacgazdaság, a sajtó feladatát nem lehet szűkítően úgy értelmezni, hogy magánszemélyek tulajdonában álló magánvállalkozások működésével, tulajdonosi háttérével kapcsolatosan semmilyen szinten nem lehetséges a nyilvánosságot információval ellátni. Természetesen ennek a tevékenységnek is megvannak a korlátai: üzleti titok védelme, emberi méltóság védelme, stb., ugyanakkor az üzleti újságírás egy legitim tevékenység. A Kérelmezett nem kezel, és nem hoz nyilvánosságra olyan személyes adatot, amely a magánszféra aránytalan sérelmét jelentené. A Kérelmezett által kezelt és közölt (minimális terjedelmű) személyes adatok szoros kapcsolatban állnak az üzleti tevékenységgel. A Kérelmezett lényegében a cég tulajdonosi háttérével kapcsolatos adatot (név) kezeli. A vagyon mértékével kapcsolatos becslések kizárólag a vállalkozási tevékenységhez köthető nyilvános adatokon alapszanak, így nem fedi le az összeállítás magánszemélyek ingatlanvagyonát, magánvagyonát (pl. örökség, házasság révén szerzett vagyon, lottónyeremény). Hasonlóan, a Kérelmezett nem kezel és közöl a magánszférába való durva beavatkozást jelentő adatokat. (Pl. nyilvánvalóan jogellenes lenne az az összeállítás, amely vállalkozók egészségügyi adatai alapján prognosztizálna változásokat az üzletmenetben.)
- [...] nem csupán a gazdasági életben aktív. Ő [...], ami Magyarország egyik legjelentősebb érdekképviselői szerve. Egy ilyen pozíciót betölteni nyilvános közszereplés, az e tisztséget betöltő személy gazdasági érdekeltségei szoros összefüggésben állnak ezzel a nyilvános közszerepléssel. A tulajdonában álló [...] vállalkozások jelentősen meghatározzák a hazai [...] alakulását. E prominens pozíciókba a családi tulajdonban álló, vagy korábban abban állt vállalkozásainak köszönhetően került. Ezek ténye együttesen közérdeklődésre számot tartó témává teszik, hogy a nyilvánosan fellelhető információk alapján hozzávetőlegesen mekkora vagyonnal rendelkezik ő, illetve a gazdasági tevékenységében részt vevő családtagjai.

Válaszlevelében a Kérelmezett a Kérelmezők érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmei és az arra adott válaszok vonatkozásában az alábbiakról nyilatkozott:

- A Kérelmezők a Kérelmezett részére 2018. augusztus 24. napján küldött levelükben arra hívták fel a Kérelmezettet, hogy személyes adataikat töröljék és a jövőben ne tárolják azokat. Erre válaszul a Forbes főszerkesztője 2018. augusztus 27. napján személyes találkozó keretében tájékoztatta [...] az adatkezelés során végzett érdekmérlegelésről, amit másnap a részére küldött levélben írásban is megerősített.
- A Kérelmezett újságírói 2018. május 25. napját [vagyis az általános adatvédelmi rendelet alkalmazandóvá válását] követően négy alkalommal keresték meg a Kérelmezőket abból a célból, hogy tájékoztassák őket, hogy a Forbes megjelenés előtt álló számaiban helyet kaptak. Mindegyik alkalommal elküldték számukra a listákat, a listák összeállításának módszertanát, illetve a módszertan alapján készült vagyonbecslést a Kérelmezők vonatkozásában. Minden esetben visszajelzést kértek tőlük, illetve, hogy szükség esetén pontosítsák az adatokat. A szóban forgó leveleket 2018. augusztus 28. napján, 2018. december 13. napján, 2019. július 19. napján és 2019. november 8. napján küldték az a Kérelmezett újságírói.
- [...] 2018. augusztus 29. napján küldött válaszlevelében azt kérte, hogy a 33 leggazdagabb magyar és 25 legnagyobb családi vállalkozás című kiadványokban róla, valamint családjáról és anyagi helyzetükről ne jelenjen meg információ. Ennek a kérésnek – érdekmérlegelést követően – a Kérelmezett nem tett eleget.
- A Kérelmezett újságírója 2018. december 13. napján is megkereste a Kérelmezőket, mely megkeresésre nem kapott választ.

- A Kérelmezett a következő megkeresést 2019. július 19. napján küldte [...] részére. Válaszában a Kérelmezők jogi képviselője tájékoztatta a Kérelmezettet, hogy a Kérelmezők nem kívánnak szerepelni a listán, illetve a Kérelmezőknek tulajdonított vállalkozások „külföldi tulajdonban vannak”. Erre válaszul a Kérelmezett tájékoztatta a Kérelmezőket, hogy a Kérelmezett bevett módszertana szerint, ameddig nem jegyzi be a tulajdonosváltozást az erre hivatott nyilvántartásba, addig családi céggként tekintenek a Kérelmezők vállalkozásaira. Ugyancsak emlékeztetett az érdekmérlegelésben szereplő szempontokra is, és hogy ezeknek megfelelően továbbra is szerepeltetik a Kérelmezőket a listán.
- A vizsgált időszakban a Kérelmezett utoljára 2019. november 8. napján küldött megkeresést a Kérelmezők részére, mely megkeresésre a Kérelmezők nem válaszoltak.
- A Kérelmezők számára az általános adatvédelmi rendelet 12. és 14. cikke számos olyan jogot biztosít, amelyek kikényszerítése egy újságírói tevékenységet végző szerkesztőséggel szemben aránytalan terheket róna utóbbira. Nem véletlen, hogy a sajtó feladatának biztosítása érdekében az általános adatvédelmi rendelet megengedi a nemzeti jognak az eltérést. Mivel a magyar jogalkotó elmulasztotta kialakítani azt a garanciarendszert, ami lehetővé teszi a sajtó számára, hogy aránytalan terhektől mentesen elláthassa feladatát, így a jogalkalmazó szervekre hárul az a feladat, hogy ezt az alapjogi kollíziót feloldja. A Kérelmezett álláspontja szerint életszerűtlen és a sajtószabadságot súlyosan korlátozó jogértelmezés lenne az olyan, ami alapján a sajtó képviselőinek a cikkeik megjelenése előtt személyre szabott adatvédelmi tájékoztatót kellene készítenie a cikkben szereplő összes természetes személy részére. Egy ilyen jogértelmezés ellehetetlenítené a sajtót a demokratikus társadalomban betöltött szerepének ellátásában.

A nyilatkozat és az állításokat alátámasztó dokumentumok megküldésén túl Kérelmezett tájékoztatta a Hatóságot arról, hogy részben eltérő felek között bírósági eljárás van folyamatban a [...] [...] ügyszám alatt. Ennek keretében a felperesek azt állítják, hogy a Kérelmezett az általános adatvédelmi rendelettel ellentétes módon kezelte a személyes adataikat. Tekintettel arra, hogy az eljárásban bíróság fog döntést hozni arról, hogy a Kérelmezett által összeállított lista jogszerű adatkezelésnek minősül-e, a Kérelmezett kérte a Hatóságot, hogy az Ákr. 48. § (1) bekezdés a) pontja alapján – figyelemmel az Infotv. 53. § (3) bekezdés a) pontjára is – függessze fel az eljárást.

II. Alkalmazott jogszabályi rendelkezések

Az általános adatvédelmi rendelet 2. cikk (1) bekezdése alapján az általános adatvédelmi rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

Az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatkezelésre az Infotv. 2. § (2) bekezdése szerint az általános adatvédelmi rendeletet az ott megjelölt rendelkezésekben meghatározott kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 1. pontja alapján „személyes adat”: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 2. pontja alapján „adatkezelés”: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy

megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 4. pontja alapján „profilalkotás”: személyes adatok automatizált kezelésének bármely olyan formája, amelynek során a személyes adatokat valamely természetes személyhez fűződő bizonyos személyes jellemzők értékelésére, különösen a munkahelyi teljesítményhez, gazdasági helyzetéhez, egészségi állapothoz, személyes preferenciákhoz, érdeklődéshez, megbízhatósághoz, viselkedéshez, tartózkodási helyhez vagy mozgáshoz kapcsolódó jellemzők elemzésére vagy előrejelzésére használják.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 6. pontja alapján „nyilvántartási rendszer”: a személyes adatok bármely módon – centralizált, decentralizált vagy funkcionális vagy földrajzi szempontok szerint – tagolt állománya, amely meghatározott ismérvek alapján hozzáférhető.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 7. pontja alapján: „adatkezelő”: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza; ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján a személyes adatok kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján személyes adat csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból gyűjthető, és ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon nem kezelhető („célhoz kötöttség”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a személyes adatoknak pontosnak és szükség esetén naprakésznek kell lenniük; minden észszerű intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy az adatkezelés céljai szempontjából pontatlan személyes adatokat haladéktalanul töröljék vagy helyesbítsék („pontosság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés e) pontja alapján a személyes adatok tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel („korlátozott tárolhatóság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (2) bekezdése alapján az adatkezelő felelős az (1) bekezdésnek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására („elszámoltathatóság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdése alapján személyes adat kizárólag akkor és annyiban kezelhető jogszerűen, ha legalább az alábbiak egyike teljesül:

- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;

- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

Az általános adatvédelmi rendelet (47) preambulum-bekezdése alapján a jogos érdek fennállásának megállapításához mindenképpen körültekintően meg kell vizsgálni többek között azt, hogy az érintett a személyes adatok gyűjtésének időpontjában és azzal összefüggésben számíthat-e észszerűen arra, hogy adatkezelésre az adott célból kerülhet sor. Az érintett érdekei és alapvető jogai elsőbbséget élvezhetnek az adatkezelő érdekével szemben, ha a személyes adatokat olyan körülmények között kezelik, amelyek közepette az érintettek nem számíthatnak további adatkezelésre. [...] Személyes adatoknak a csalások megelőzése céljából feltétlenül szükséges kezelése szintén az érintett adatkezelő jogos érdekének minősül. Személyes adatok közvetlen üzletszerzési célú kezelése szintén jogos érdeken alapulónak tekinthető.

Az érintettek jogainak gyakorlására vonatkozó intézkedésekkel összefüggő adatkezelői kötelezettségeket az általános adatvédelmi rendelet 12. cikke határozza meg.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (1) bekezdése alapján az adatkezelő megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az érintett részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó, a 13. és a 14. cikkben említett valamennyi információt és a 15–22. és 34. cikk szerinti minden egyes tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsa, különösen a gyermekeknek címzett bármely információ esetében. Az információkat írásban vagy más módon – ideértve adott esetben az elektronikus utat is – kell megadni. Az érintett kérésére szóbeli tájékoztatás is adható, feltéve, hogy más módon igazolták az érintett személyazonosságát.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (2) bekezdése alapján az adatkezelő elősegíti az érintett 15-22. cikk szerinti jogainak a gyakorlását. A 11. cikk (2) bekezdésében említett esetekben az adatkezelő az érintett 15-22. cikk szerinti jogai gyakorlására irányuló kérelmeknek a teljesítését nem tagadhatja meg, kivéve, ha bizonyítja, hogy az érintettet nem áll módjában azonosítani.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (3) bekezdése alapján az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül, de mindenféleképpen a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet a 15-22. cikk szerinti kérelem nyomán hozott intézkedésekről. Szükség esetén, figyelembe véve a kérelem összetettségét és a kérelmek számát, ez a határidő további két hónappal meghosszabbítható. A határidő meghosszabbításáról az adatkezelő a késedelem okainak megjelölésével a kérelem kézhezvételétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet. Ha az érintett elektronikus úton nyújtotta be a kérelmet, a tájékoztatást lehetőség szerint elektronikus úton kell megadni, kivéve, ha az érintett azt másként kéri.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (4) bekezdése értelmében, ha az adatkezelő nem tesz intézkedéseket az érintett kérelme nyomán, késedelem nélkül, de legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet az intézkedés elmaradásának okairól, valamint arról, hogy az érintett panaszt nyújthat be valamely felügyeleti hatóságnál, és élhet bírósági jogorvoslati jogával.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (5) bekezdése értelmében a 13. és 14. cikk szerinti információkat és a 15–22. és 34. cikk szerinti tájékoztatást és intézkedést díjmentesen kell biztosítani. Ha az érintett kérelme egyértelműen megalapozatlan vagy – különösen ismétlődő jellege miatt – túlzó, az adatkezelő, figyelemmel a kért információ vagy tájékoztatás nyújtásával vagy a kért intézkedés meghozatalával járó adminisztratív költségekre, észszerű összegű díjat számíthat fel, vagy megtagadhatja a kérelem alapján történő intézkedést. A kérelem egyértelműen megalapozatlan vagy túlzó jellegének bizonyítása az adatkezelőt terheli.

Az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke tartalmazza azt, hogy az adatkezelőnek minimálisan mely adatkezelési körülményekről és hogyan kell tájékoztatniuk az érintetteket, ha a személyes adatokat nem az érintettektől szerezték meg. Eszerint:

[14. cikk] (1) bekezdés: Ha a személyes adatokat nem az érintettől szerezték meg, az adatkezelő az érintett rendelkezésére bocsátja a következő információkat:

- a) az adatkezelőnek és – ha van ilyen – az adatkezelő képviselőjének a kiléte és elérhetőségei;
- b) az adatvédelmi tisztviselő elérhetőségei, ha van ilyen;
- c) a személyes adatok tervezett kezelésének célja, valamint az adatkezelés jogalapja;
- d) az érintett személyes adatok kategóriái;
- e) a személyes adatok címzettjei, illetve a címzettek kategóriái, ha van ilyen;
- f) adott esetben annak ténye, hogy az adatkezelő valamely harmadik országbeli címzett vagy valamely nemzetközi szervezet részére kívánja továbbítani a személyes adatokat, továbbá a Bizottság megfelelőségi határozatának léte vagy annak hiánya, vagy a 46. cikkben, a 47. cikkben vagy a 49. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett adattovábbítás esetén a megfelelő és alkalmas garanciák megjelölése, valamint az ezek másolatának megszerzésére szolgáló módokra vagy az elérhetősükhöz való hivatkozás.

[14. cikk] (2) bekezdés: Az (1) bekezdésben említett információk mellett az adatkezelő az érintett rendelkezésére bocsátja az érintettre nézve tisztességes és átlátható adatkezelés biztosításához szükséges következő kiegészítő információkat:

- a) a személyes adatok tárolásának időtartama, vagy ha ez nem lehetséges, ezen időtartam meghatározásának szempontjai;
- b) ha az adatkezelés a 6. cikk (1) bekezdésének f) pontján alapul, az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdekeiről;
- c) az érintett azon joga, hogy kérelmezheti az adatkezelőtől a rá vonatkozó személyes adatokhoz való hozzáférést, azok helyesbítését, törlését vagy kezelésének korlátozását, és tiltakozhat a személyes adatok kezelése ellen, valamint az érintett adathordozhatósághoz való joga;
- d) a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontján vagy a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontján alapuló adatkezelés esetén a hozzájárulás bármely időpontban való visszavonásához való jog, amely nem érinti a visszavonás előtt a hozzájárulás alapján végrehajtott adatkezelés jogszerűségét;
- e) a valamely felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának joga;
- f) a személyes adatok forrása és adott esetben az, hogy az adatok nyilvánosan hozzáférhető forrásokból származnak-e; és
- g) a 22. cikk (1) és (4) bekezdésében említett automatizált döntéshozatal ténye, ideértve a profilalkotást is, valamint legalább ezekben az esetekben az alkalmazott logikára és arra vonatkozó érthető információk, hogy az ilyen adatkezelés milyen jelentőséggel, és az érintettre nézve milyen várható következményekkel bír.

[14. cikk] (3) bekezdés: Az adatkezelő az (1) és (2) bekezdés szerinti tájékoztatást az alábbiak szerint adja meg:

- a) a személyes adatok kezelésének konkrét körülményeit tekintetbe véve, a személyes adatok megszerzésétől számított észszerű határidőn, de legkésőbb egy hónapon belül;

- b) ha a személyes adatokat az érintettel való kapcsolattartás céljára használják, legalább az érintettel való első
- c) kapcsolatfelvétel alkalmával; vagy
- d) ha várhatóan más címmel is közlik az adatokat, legkésőbb a személyes adatok első alkalommal való közlésekor.

[14. cikk] (4) bekezdés: Ha az adatkezelő a személyes adatokon a megszerzésük céljától eltérő célból további adatkezelést kíván végezni, a további adatkezelést megelőzően tájékoztatnia kell az érintettet erről az eltérő célról és a (2) bekezdésben említett minden releváns kiegészítő információról.

[14. cikk] (5) bekezdés: Az (1)–(4) bekezdést nem kell alkalmazni, ha és amilyen mértékben:

- a) az érintett már rendelkezik az információkkal;
- b) a szóban forgó információk rendelkezésre bocsátása lehetetlennek bizonyul, vagy aránytalanul nagy erőfeszítést igényelne, különösen a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból, a 89. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek és garanciák figyelembevételével végzett adatkezelés esetében, vagy amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett kötelezettség valószínűsíthetően lehetetlenné tenné vagy komolyan veszélyeztetné ezen adatkezelés céljainak elérését. Ilyen esetekben az adatkezelőnek megfelelő intézkedéseket kell hoznia – az információk nyilvánosan elérhetővé tételét is ideértve – az érintett jogainak, szabadságainak és jogos érdekeinek védelme érdekében;
- c) az adat megszerzését vagy közlését kifejezetten előírja az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jog, amely az érintett jogos érdekeinek védelmét szolgáló megfelelő intézkedésekről rendelkezik; vagy
- d) a személyes adatoknak valamely uniós vagy tagállami jogban előírt szakmai titoktartási kötelezettség alapján, ideértve a jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettséget is, bizalmasnak kell maradnia.

Az általános adatvédelmi rendelet 16. cikke alapján az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül helyesbítse a rá vonatkozó pontatlan személyes adatokat. Figyelembe véve az adatkezelés célját, az érintett jogosult arra, hogy kérje a hiányos személyes adatok – egyebek mellett kiegészítő nyilatkozat útján történő – kiegészítését.

Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy kérésére az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül törölje a rá vonatkozó személyes adatokat, az adatkezelő pedig köteles arra, hogy az érintettre vonatkozó személyes adatokat indokolatlan késedelem nélkül törölje, ha az alábbi indokok valamelyike fennáll:

- a) a személyes adatokra már nincs szükség abból a célból, amelyből azokat gyűjtötték vagy más módon kezelték;
- b) az érintett visszavonja a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja vagy a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében az adatkezelés alapját képező hozzájárulását, és az adatkezelésnek nincs más jogalapja;
- c) az érintett a 21. cikk (1) bekezdése alapján tiltakozik az adatkezelése ellen, és nincs elsőbbséget élvező jogszerű ok az adatkezelésre, vagy az érintett a 21. cikk (2) bekezdése alapján tiltakozik az adatkezelés ellen;
- d) a személyes adatokat jogellenesen kezelték;
- e) a személyes adatokat az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jogban előírt jogi kötelezettség teljesítéséhez törölni kell;
- f) a személyes adatok gyűjtésére a 8. cikk (1) bekezdésében említett, információs társadalommal összefüggő szolgáltatások kínálásával kapcsolatosan került sor.

Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (2) bekezdése alapján, ha az adatkezelő nyilvánosságra hozta a személyes adatot, és az (1) bekezdés értelmében azt törölni köteles, az elérhető technológia és a megvalósítás költségeinek figyelembevételével megteszi az észszerűen elvárható lépéseket –

ideértve technikai intézkedéseket – annak érdekében, hogy tájékoztassa az adatokat kezelő adatkezelőket, hogy az érintett kérelmezte tőlük a szóban forgó személyes adatokra mutató linkek vagy e személyes adatok másolatának, illetve másodpéldányának törlését.

Az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (3) bekezdés alapján az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó, amennyiben az adatkezelés szükséges:

- a) a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való jog gyakorlása céljából;
- b) a személyes adatok kezelését előíró, az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jog szerinti kötelezettség teljesítése, illetve közérdekből vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása keretében végzett feladat végrehajtása céljából;
- c) a 9. cikk (2) bekezdése h) és i) pontjának, valamint a 9. cikk (3) bekezdésének megfelelően a népegészségügy területét érintő közérdek alapján;
- d) a 89. cikk (1) bekezdésével összhangban a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból, amennyiben az (1) bekezdésben említett jog valószínűsíthetően lehetetlenné tenné vagy komolyan veszélyeztetné ezt az adatkezelést; vagy
- e) jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból bármikor tiltakozzon személyes adatainak a 6. cikk (1) bekezdésének e) vagy f) pontján alapuló kezelése ellen, ideértve az említett rendelkezéseken alapuló profilalkotást is. Ebben az esetben az adatkezelő a személyes adatokat nem kezelheti tovább, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítja, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben, vagy amelyek jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez kapcsolódnak.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (2) bekezdése alapján, ha a személyes adatok kezelése közvetlen üzletszerzés érdekében történik, az érintett jogosult arra, hogy bármikor tiltakozzon a rá vonatkozó személyes adatok e célból történő kezelése ellen, ideértve a profilalkotást is, amennyiben az a közvetlen üzletszerzéshez kapcsolódik.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (3) bekezdése alapján, ha az érintett tiltakozik a személyes adatok közvetlen üzletszerzés érdekében történő kezelése ellen, akkor a személyes adatok a továbbiakban e célból nem kezelhetők.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (4) bekezdése alapján az (1) és (2) bekezdésben említett jogra legkésőbb az érintettel való első kapcsolatfelvétel során kifejezetten fel kell hívni annak figyelmét, és az erre vonatkozó tájékoztatást egyértelműen és minden más információtól elkülönítve kell megjeleníteni.

Az általános adatvédelmi rendelet 77. cikk (1) bekezdése értelmében az egyéb közigazgatási vagy bírósági jogorvoslatok sérelme nélkül, minden érintett jogosult arra, hogy panaszt tegyen egy felügyeleti hatóságnál – különösen a szokásos tartózkodási helye, a munkahelye vagy a feltételezett jogsértés helye szerinti tagállamban –, ha az érintett megítélése szerint a rá vonatkozó személyes adatok kezelése megsérti e rendeletet.

Az Infotv. 38. § (2) bekezdése értelmében a Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése, továbbá a személyes adatok Európai Unión belüli szabad áramlásának elősegítése. A Hatóság feladatait és hatáskörét az általános adatvédelmi rendelet 57. cikk (1) bekezdése, 58. cikk (1)-(3) bekezdései és az Infotv. 38. § (2)-(4) bekezdései határozzák meg részletesen.

Infotv 60. § (1) és (2) bekezdése értelmében a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében a Hatóság az érintett erre irányuló kérelmére adatvédelmi hatósági eljárást indít és hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indíthat. Az adatvédelmi hatósági eljárás megindítása iránti kérelem az általános adatvédelmi rendelet 77. cikk (1) bekezdésében, valamint a 22. § b) pontjában meghatározott esetben nyújtható be.

Az általános adatvédelmi rendelet eltérő rendelkezése hiányában a kérelemre indult adatvédelmi hatósági eljárásra az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni az Infotv-ben meghatározott eltérésekkel.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdés a) pontja szerint az adatvédelmi hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság az Infotv. 2. § (2) bekezdésében meghatározott adatkezelési műveletekkel összefüggésben az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdése szerinti jogkövetkezményeket alkalmazhatja. Eszerint a Hatóság korrekciós hatáskörében eljárva:

- a) figyelmezteti az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy egyes tervezett adatkezelési tevékenységei valószínűsíthetően sértik e rendelet rendelkezéseit;
- b) elmarasztalja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, ha adatkezelési tevékenysége megsértette e rendelet rendelkezéseit;
- c) utasítja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy teljesítse az érintettnek az e rendelet szerinti jogai gyakorlására vonatkozó kérelmét;
- d) utasítja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy adatkezelési műveleteit – adott esetben meghatározott módon és meghatározott időn belül – hozza összhangba e rendelet rendelkezéseivel;
- e) utasítja az adatkezelőt, hogy tájékoztassa az érintettet az adatvédelmi incidensről;
- f) átmenetileg vagy véglegesen korlátozza az adatkezelést, ideértve az adatkezelés megtiltását is;
- g) a 16., 17., illetve a 18. cikkben foglaltaknak megfelelően elrendeli a személyes adatok helyesbítését, vagy törlését, illetve az adatkezelés korlátozását, valamint a 17. cikk (2) bekezdésének és a 19. cikknek megfelelően elrendeli azon címzettek erről való értesítését, akikkel vagy amelyekkel a személyes adatokat közölték;
- h) visszavonja a tanúsítványt vagy utasítja a tanúsító szervezetet a 42. és a 43. cikknek megfelelően kiadott tanúsítvány visszavonására, vagy utasítja a tanúsító szervezetet, hogy ne adja ki a tanúsítványt, ha a tanúsítás feltételei nem vagy már nem teljesülnek;
- i) a 83. cikknek megfelelően közigazgatási bírságot szab ki, az adott eset körülményeitől függően az e bekezdésben említett intézkedéseken túlmenően vagy azok helyett; és
- j) elrendeli a harmadik országbeli címzett vagy nemzetközi szervezet felé irányuló adatáramlás felfüggesztését.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (1) bekezdése alapján valamennyi felügyeleti hatóság biztosítja, hogy e rendeletnek a (4), (5), (6) bekezdésben említett megsértése miatt az e cikk alapján kiszabott közigazgatási bírságok minden egyes esetben hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése alapján a közigazgatási bírságokat az adott eset körülményeitől függően az 58. cikk (2) bekezdésének a)-h) és j) pontjában említett intézkedések mellett vagy helyett kell kiszabni. Annak eldöntésekor, hogy szükség van-e közigazgatási bírság kiszabására, illetve a közigazgatási bírság összegének megállapításakor minden egyes esetben kellőképpen figyelembe kell venni a következőket:

- a) a jogsértés jellege, súlyossága és időtartama, figyelembe véve a szóban forgó adatkezelés jellegét, körét vagy célját, továbbá azon érintettek száma, akiket a jogsértés érint, valamint az általuk elszenvedett kár mértéke;
- b) a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;
- c) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó részéről az érintettek által elszenvedett kár enyhítése érdekében tett bármely intézkedés;

- d) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó felelősségének mértéke, figyelembe véve az általa a 25. és 32. cikk alapján fogantatosított technikai és szervezési intézkedéseket;
- e) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó által korábban elkövetett releváns jogsértések;
- f) a felügyeleti hatósággal a jogsértés orvoslása és a jogsértés esetlegesen negatív hatásainak enyhítése érdekében folytatott együttműködés mértéke;
- g) a jogsértés által érintett személyes adatok kategóriái;
- h) az, ahogyan a felügyeleti hatóság tudomást szerzett a jogsértésről, különös tekintettel arra, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó jelentette-e be a jogsértést, és ha igen, milyen részletességgel;
- i) ha az érintett adatkezelővel vagy adatfeldolgozóval szemben korábban - ugyanabban a tárgyban - elrendelték az 58. cikk (2) bekezdésében említett intézkedések valamelyikét, a szóban forgó intézkedéseknek való megfelelés;
- j) az, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó tartotta-e magát a 40. cikk szerinti jóváhagyott magatartási kódexekhez vagy a 42. cikk szerinti jóváhagyott tanúsítási mechanizmusokhoz; valamint
- k) az eset körülményei szempontjából releváns egyéb súlyosbító vagy enyhítő tényezők, például a jogsértés közvetlen vagy közvetett következményeként szerzett pénzügyi haszon vagy elkerült veszteség.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdése alapján az alábbi rendelkezések megsértését – a (2) bekezdéssel összhangban – legfeljebb 20 000 000 EUR összegű közigazgatási bírsággal, illetve a vállalkozások esetében az előző pénzügyi év teljes éves világpiaci forgalmának legfeljebb 4%-át kitevő összeggel kell sújtani, azzal, hogy a kettő közül a magasabb összeget kell kiszabni:

- a) az adatkezelés elvei - ideértve a hozzájárulás feltételeit - az 5., 6., 7. és 9. cikknek megfelelően;
- b) az érintettek jogai a 12-22. cikknek megfelelően.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (7) bekezdése alapján a felügyeleti hatóságok 58. cikk (2) bekezdése szerinti korrekciós hatáskörének sérelme nélkül, minden egyes tagállam megállapíthatja az arra vonatkozó szabályokat, hogy az adott tagállami székhelyű közhatalmi vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervvel szemben kiszabható-e közigazgatási bírság, és ha igen, milyen mértékű.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdés bg) pontja alapján az adatvédelmi hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság bírságot szabhat ki.

Az Infotv. 75/A. § alapján a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2)-(6) bekezdésében foglalt hatásköreit az arányosság elvének figyelembevételével gyakorolja, különösen azzal, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó – jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott – előírások első alkalommal történő megsértése esetén a jogsértés orvoslása iránt az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkével összhangban – elsősorban az adatkezelő vagy adatfeldolgozó figyelmeztetésével intézkedik.

Az Ákr. 17. §-a értelmében a hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. Ha valamelyik hiányát észleli, és kétsége kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, az ügyet átteszi, ennek hiányában a kérelmet visszautasítja vagy az eljárást megszünteti.

Az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás

szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

A magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Mvtv.) 1-2. §-ai alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását (a továbbiakban együtt: magánélethez való jog) tiszteletben tartsák. A magánélethez való jog a személyiség szabad kibontakoztatásához való jog része, amelynek értelmében az egyént szabadság illeti meg élete felelősségteljes, önálló alakítására, család, otthon és emberi kapcsolatok létesítésére és megővésére. [...] E jog csak más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, a magánélethez való jog lényeges tartalmának és az emberi méltóságnak a tiszteletben tartásával korlátozható. A magánélethez való jog lényege, hogy azt – külön törvényben meghatározott kivételekkel – az egyén akarata ellenére mások ne sérthessék meg. A magánélethez való jog gyakorlása során mindenki köteles mások jogait tiszteletben tartani.

Az Mvtv. 8. § (1)-(2) bekezdései alapján a magánélet tiszteletben tartásához való jog célja, különösen a névviseléshez való jog, a személyes adatok, a magántitok, a képmás és hangfelvétel, a becsület és a jó hírnév védelme. A magánélet tiszteletben tartásához való jog megsértését jelentheti az egyén által különösen a magánélettel kapcsolatban megőrizni kívánt személyes adattal, titokkal, képmással, hangfelvétellel való visszaélés, vagy a becsület és a jó hírnév megsértése.

Az Mvtv. 9. § (1)-(3) bekezdései alapján mindenkinek joga van arra, hogy családi életét mint a magánélet közegét, fokozott védelem illesse meg. A családi élet tiszteletben tartásához való jog az egyént és családtagját együtt is megilleti. A családi élet tiszteletben tartásához való jog sérelmét jelenti különösen mások családi életének jogosulatlan megsértése, zavarása vagy mások családi életébe való jogosulatlan beavatkozás.

Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése alapján mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az Infotv. 1. §-a értelmében e törvény célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

Az Infotv. 3. § 6. pontja értelmében a közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján a közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) preambuluma rögzíti, hogy a Ctv. célja, hogy korszerű jogi keretek megteremtésével, az Európai Unió szabályozásával összhangban állapítsa meg a vállalkozások cégalapításának, nyilvántartásba vételének rendjét, és a vállalkozók alkotmányos jogai érdekében, a gazdasági forgalom biztonsága, valamint a hitelezői érdekek vagy más közérdek védelme céljából biztosítsa a közhiteles cégnyilvántartás adatainak teljes körű nyilvánosságát, közvetlenül vagy elektronikus úton.

A Ctv. 10. § (1) bekezdése alapján a cégnyilvántartás a cégjegyzékből, valamint a cégjegyzékben szereplő adat igazolására szolgáló mellékletekből, illetve egyéb olyan okiratokból áll, amelyeknek benyújtására a céget – közérdekből, illetve a forgalom biztonsága, valamint a hitelezői érdekek védelme céljából törvény kötelezi (a továbbiakban együtt: cégiratok).

A Ctv. 10. § (2) bekezdése szerint a cégjegyzék fennálló, illetve törölt adatai, valamint a cégiratok – ideértve az elektronikus úton benyújtott, illetve elektronikus okirattá átalakított cégiratokat is – teljeskörűen nyilvánosak. Az adózás rendjéről szóló törvény szerinti adóregisztrációs eljárás eredményes lefolytatását követően teljeskörűen nyilvánosak továbbá a benyújtott, de még el nem bírált bejegyzési kérelem és mellékletei is azzal, hogy a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelem elbírálásának folyamatban léte a cégnyilvántartásnak utalnia kell. A törvényességi felügyeleti eljárás iratai e törvény rendelkezései szerint nyilvánosak.

A Ctv. 24. § (1) bekezdés b), f) és h) pontja szerint a cégjegyzék valamennyi cég esetében tartalmazza a cég nevét, jegyzett tőkéjét, vezető tisztségviselője, illetve a cég képviselőjére jogosult nevét, adóazonosító számát, természetes személy esetén lakóhelyét, születési idejét, anyja születési nevét, jogi személy esetén székhelyét, és cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát, valamint a képviselőre jogosultak tisztségét, e jogviszonyuk keletkezésének időpontját, határozott időre szóló képviselő esetében a jogviszony megszűnésének időpontját is, illetve ha a jogviszony megszűnésére a cégjegyzékben feltüntetett időpontnál korábban kerül sor, a megszűnés tényleges időpontját, továbbá azt a tény, ha a cég képviselőjének közjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott címpéldánya vagy ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett aláírás-mintája benyújtásra került.

A Ctv. 27. § (3) bekezdés a) és e) pontjai szerint a cégjegyzék a 24-26. §-ban meghatározottakon túlmenően korlátolt felelősségű társaság esetében tartalmazza

- a) a tagok nevét, természetes személy esetén lakóhelyét, születési idejét, anyja születési nevét, jogi személy esetén székhelyét, és cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát, valamint amennyiben a tag szavazati jogának mértéke az 50 százalékot meghaladja, vagy a tag minősített többségű befolyással rendelkezik, ezt a tény is
- a) közös tulajdonú üzletrész esetén a tulajdonosok nevét, természetes személy esetén lakóhelyét, születési idejét, anyja születési nevét, jogi személy esetén székhelyét, és cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát.

A Ctv. 27. § (4) bekezdés bc) és bd) pontja szerint a cégjegyzék a 24-26. §-ban meghatározottakon túlmenően zártkörűen működő részvénytársaság esetében tartalmazza

- bc) amennyiben a részvényes szavazati jogának mértéke az 50 százalékot meghaladja, vagy a részvényes minősített többségű befolyással rendelkezik, a részvényes nevét, természetes személy esetén lakóhelyét, születési idejét, anyja születési nevét, jogi személy esetén székhelyét, és cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát,
- bd) egyszemélyes részvénytársaság esetében a részvényes nevét, adóazonosító számát, természetes személy esetén születési idejét, lakóhelyét, anyja születési nevét, jogi személy esetén székhelyét, cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát,

Az Alaptörvény IX. cikk (1), (2) és (4) bekezdései alapján mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit. A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

Az általános adatvédelmi rendelet 85. cikk (1) bekezdése értelmében a tagállamok jogszabályban összeegyeztetik a személyes adatok e rendelet szerinti védelméhez való jogot a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal, ideértve a személyes adatok újságírási célból, illetve tudományos, művészi vagy irodalmi kifejezés céljából végzett kezelését is.

Az általános adatvédelmi rendelet 85. cikk (2) bekezdése értelmében a személyes adatok újságírási célból, illetve tudományos, művészi vagy irodalmi kifejezés céljából végzett kezelésére vonatkozóan a tagállamok kivételeket vagy eltéréseket határoznak meg a II. fejezet (elvek), a III. fejezet (az érintett jogai), a IV. fejezet (az adatkezelő és az adatfeldolgozó), az V. fejezet (a személyes adatok harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítása), a VI. fejezet

(független felügyeleti hatóságok), a VII. fejezet (együttműködés és egységesség) és a IX. fejezet (az adatkezelés különös esetei) alól, ha e kivételek vagy eltérések szükségesek ahhoz, hogy a személyes adatok védelméhez való jogot össze lehessen egyeztetni a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való joggal.

Az általános adatvédelmi rendelet (65) preambulum-bekezdése alapján [...] a személyes adatok további megőrzése jogszerűnek tekinthető, ha az a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jog gyakorlása, valamely jogi kötelezettségnek való megfelelés, illetőleg közérdekből végzett feladat végrehajtása vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása miatt, vagy a népegészségügy területét érintő közérdekből, közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból, vagy jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez szükséges.

Az általános adatvédelmi rendelet (153) preambulum-bekezdése alapján [a] tagállamok jogának össze kell egyeztetnie a véleménynyilvánítás és a tájékozódás – ideértve az újságírói, a tudományos, a művészi, illetve az irodalmi kifejezés – szabadságára vonatkozó szabályokat a személyes adatok védelmére vonatkozó, e rendelet szerinti joggal. Helyénvaló, hogy a kizárólag a személyes adatoknak az újságírás, a tudományos, a művészi vagy az irodalmi kifejezés céljából végzett kezelése eltérés tárgyát képezze vagy mentesüljön az e rendelet egyes rendelkezéseiben szereplő követelmények alól, ha ez ahhoz szükséges, hogy a személyes adatok védelméhez való jogot a véleménynyilvánítás szabadságához és tájékozódáshoz való joggal összeegyeztessék, amelyet a Charta 11. cikke biztosít. Ez alkalmazandó különösen a személyes adatok audiovizuális területen, valamint a hírarchívumokban és sajtókönyvtárakban történő kezelésére. Következésképpen a tagállamok jogalkotási intézkedések elfogadásával határozzák meg az ezen alapvető jogok közötti egyensúly érdekében a szükséges kivételeket és eltéréseket. A tagállamok kivételeket és eltéréseket fogadnak el az általános elvek, az érintett jogai, az adatkezelő és adatfeldolgozó, a személyes adatoknak harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítása, a független felügyeleti hatóságok, az együttműködés és az egységes alkalmazás, illetve az egyedi adatkezelési helyzetek tekintetében. Ha ezek a kivételek vagy eltérések a tagállamok között különböznek, az adatkezelőre alkalmazandó tagállami jogot kell alkalmazni. A véleménynyilvánítás szabadságához való jog minden demokratikus társadalomban fennálló jelentőségének figyelembevétele érdekében az e szabadsághoz tartozó olyan fogalmakat, mint az újságírás, tágan kell értelmezni.

Az Smtv. 4. § (3) bekezdése alapján a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével.

Az Smtv. 10. §-a értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás ezen ügyekről és eseményekről.

Az Smtv. 13. §-a alapján a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) közéleti szereplő személyiségi jogának védelméről szóló 2:44. § (1)-(3) bekezdései alapján a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A közéleti szereplőt a

közügyek szabad vitatásának körén kívül eső közléssel vagy magatartással szemben a nem közéleti szereplővel azonos védelem illeti meg. Nem minősül közügynek a közéleti szereplő magán- vagy családi életével kapcsolatos tevékenység, illetve adat.

Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikke kimondja, hogy mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák. E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.

Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. cikk 1. bekezdése alapján mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon túl és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson.

III. A Hatóság döntése

III.1. Az adatkezelő személye

Az általános adatvédelmi rendelet fogalom-meghatározása alapján egy természetes személyre vonatkozó bármely olyan információ, amely alapján az adott természetes személy közvetlen vagy közvetett módon azonosítható, személyes adatnak, az adatokon elvégzett bármely művelet adatkezelésnek, az adatok kezelésének célját és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározó természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv pedig adatkezelőnek minősül.

A vizsgált adatkezelés tekintetében a Kérelmezők teljes neve, családneve és gazdasági helyzetére vonatkozó adat az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 1. pontja alapján személyes adatnak, az adatokat összegyűjtő, feldolgozó, listába rendező és megjelentető sajtótermék kiadója pedig az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 7. pontja alapján adtakezelőnek minősül az akár online, akár nyomtatott formában megjelentetett tartalmak, kiadványok és az azokban közzétett személyes adatok tekintetében, tekintettel arra, hogy a személyes adatok (újra)felhasználásának és nyilvánosságra hozatalának célját a sajtótermék kiadója határozza meg.

Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 az általános adatvédelmi rendelet 2. cikk (1) bekezdése alapján az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozik, következésképpen ezen adatkezelésekre az általános adatvédelmi rendelet szabályai alkalmazandók.

A fentiek értelmében a Kérelmezett mint a Forbes magyarországi kiadója, a kifogásolt adatkezelés tekintetében adatkezelőnek minősül.

III.2. A Kérelmezők személye

A Kérelmezők közszereplői minőségre, illetve ennek hiányára a Kérelmezett és a Kérelmezők is többször hivatkoztak pro és kontra az eljárás során tett nyilatkozataikban.

3145/2018. (V. 7.) számú határozatában az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy a megváltozott társadalmi viszonyok, különösen a telekommunikáció terjedése révén a közszereplői kör bővülése figyelhető meg, így olyan személyeknek is lehetősége nyílik a közéleti viták aktív alakítójává válni, akik korábban nem tartoztak a közszereplők fogalmi körébe. Ezek a személyek az ún. kivételes közszereplők. {3145/2018 (V. 7.) AB határozat Indokolás [46]}

A véleménynyilvánítási szabadság elsősorban a közhatalom bírálatával kapcsolatos véleménynyilvánításokat védi, az Alkotmánybíróság értelmezésében ugyanakkor a közéleti kérdések köre szélesebb a politikai szólásnál, illetve a közhatalmat gyakorló személyek tevékenységének bírálatánál. Ennek megfelelően a közéleti vita nem csak az állami és önkormányzati, a közhatalmi intézményrendszer működésének egészét fogja át, hanem felöleli az üzleti élet társadalmi felelősségvállalásának és az üzleti élet világában egyre sokasodó számban jelentkező közéleti kérdéseket (pl. környezetvédelmi, energiahatékonysági, munka-, és közlekedésbiztonsági kérdések). {3145/2018 (V. 7.) AB határozat Indokolás [31]-[32]}

Az Alkotmánybíróság határozata szerint a közszereplői minőség eldöntésében az alábbi szempontoknak van jelentősége:

- a véleményt kifejező nyilvános közlés közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e,
- a nyilvános közlés közszereplést érint-e,
- a nyilvános közlés tényállítást vagy értékítéletet foglal-e magában,
- a nyilvános közlés sérti-e az érintett személy emberi méltóságát vagy jó hírnevét (becsületét).

A közszereplői minőség a közéleti kérdések megvitatásával együtt járó közszereplés tényéhez kötött, amelyet az AB szerint mindig a meghatározott szempontok alapján, egyedileg kell értékelni: a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát (pl. a médium típusa, közlés apropója, tartalma, stílusa, célja, aktualitása, az arra beérkező reakciók).

A véleménynyilvánítás szabadságának érvényesülése kizárólag azokban az esetekben igazolható, amelyekben a résztvevők a saját döntésük alapján váltak a közügyek másoknál aktívabb alakítóivá, vállalva ezzel az érintett közösség nyilvánossága előtti értékeléseket és bírálatokat is. A közügyek vitatása körében ezért az őket érintő vagy minősítő, a személyüket támadó véleménynyilvánításokat nagyobb türelemmel kell tűrniük. {3145/2018 (V. 7.) AB határozat Indokolás [48]}

Bár egy vállalkozás, cégcsoport alapítása önkéntes, ez önmagában nem jelenti azt, hogy a vállalkozás, cégcsoport tulajdonosai, vezető tisztségviselői közéleti szereplőkké válnak, továbbá önmagában az, hogy valaki gazdag, nem feltétlenül elégséges feltétel a magánszféra korlátozhatóságához, ez inkább csak az egyik összetevője a befolyásosságnak.

A Kérelmezők esetében ugyanakkor nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy az érdekeltiségükben álló cégcsoport olyan [...] hajt végre évek óta, amelyek jelentősen meghatározzák a hazai [...] alakulását, emiatt pedig közérdeklődésre tartanak számot. A Kérelmezőknek számolnia kellett azzal, hogy a sikeres, nagy vagyont termelő cégcsoport esetén az üzleti világnak, mint a közélet egy szegmensének is aktív alakítójává válnak, vállalva az ezzel együtt járó értékeléseket és bírálatokat is, amiket így nagyobb türelemmel kell tűrniük. Ez még hangsúlyosabb [...] esetében, aki [...] szakmai közéleti tevékenységet is végez.

Jelen ügy kapcsán az is megállapítható, hogy a vizsgált közlések tartalmi elemei közül a Kérelmezők neve és ügyvezetői tisztsége, tulajdonosi pozíciója közérdekből nyilvános adatnak tekintendő az alábbiak miatt:

- A Ctv. 10. § (2) bekezdése alapján a cégjegyzék fennálló, illetve törölt adatai teljeskörűen nyilvánosak. Így tehát a cégiratokban szereplő adatok – beleértve a személyes adatokat is, melyeket a cégnyilvántartásban történő bejegyzés során, a cégnyilvántartás céljának megfelelően az érintettek személyes adataikat a nyilvánosságra hozatal tudatában adják meg – bárki számára hozzáférhetők. A cégjegyzék fennálló, illetve törölt adatai, valamint cégiratokon szereplő személyes adatok közérdekből nyilvános adatok, melyek személyes adatnak és egyben közérdekből nyilvános adatnak is minősülnek.
- A cégjegyzék kötelező tartalmáról a Ctv. 24. § (1) bekezdése, valamint a Kérelmezők érdekeltiségébe tartozó korlátolt felelősségű társaságok és zártkörűen működő részvénytársaságok esetében a Ctv. 27. § (3)-(4) bekezdése rendelkezik. A hivatkozott

jogszabályhelyek rögzítik, hogy a cégjegyzék valamennyi cég esetében – egyebek mellett – tartalmazza a cég vezető tisztségviselője, illetve a cég képviselőjére jogosult személy nevét, a képviselőre jogosultak tisztségét, valamint korlátolt felelősségű társaság esetében – egyebek mellett – a tagok, illetve közös tulajdonú üzletrész esetén a tulajdonosok nevét, zártkörűen működő részvénytársaság esetében pedig – egyebek mellett – amennyiben a részvényes szavazati jogának mértéke az 50 százalékot meghaladja, vagy a részvényes minősített többségű befolyással rendelkezik, illetve egyszemélyes részvénytársaság esetében a részvényes nevét.

- A cégjegyzékben szereplő adatok nyilvánossága a Ctv. preambuluma alapján közérdekű célokat is szolgál, és a jogalkotó úgy ítélte meg, hogy ezen érdek felülmúlja az adatalanyok érdekeit.

III.3. Az adatkezelés jogszerűsége

Jelen ügy tárgya nem általában a gazdasági újságírás adatvédelmi elemzése, és bár az ügy jellege és körülményei miatt a Hatóság általános megállapításokat is tesz, hangsúlyozandó, hogy jelen eljárásban a Hatóság a Kérelmezett által kiadott konkrét kiadványokhoz („termékekhez”) kapcsolódó adatkezeléseket vizsgálta.

Az általános adatvédelmi rendelet rendelkezései alapján az adatkezelés jogszerűségéhez számos követelményt kell teljesíteni.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke tartalmazza azon fő alapelveket, amelyeket a személyes adatok kezelése során figyelembe kell venni, és amelyeknek folyamatosan érvényesülniük kell az adatkezelés során. Ilyen alapelv többek között a jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság, a célhoz kötöttség, az adattakarékosság, a pontosság és a korlátozott tárolhatóság elve [5. cikk (1) bekezdés a)-e) pont]. Az elszámoltathatóság elvéből [5. cikk (2) bekezdés] fakadóan az adatkezelő felelős az adatvédelmi alapelveknek való megfelelésért, amellelt képesnek kell lennie e megfelelés igazolására is. Ennek megfelelően az adatkezelőnek tudni kell igazolnia azt, hogy a személyes adatokat milyen célból kezeli, illetve azt is, hogy ezen adatkezelési célból miért tekinthető elengedhetetlenül szükségesnek a személyes adatok kezelése, emellelt meg kell tennie minden észszerű intézkedést annak érdekében, hogy az adatkezelés céljai szempontjából pontatlan személyes adatokat haladéktalanul törölje vagy helyesbítse, továbbá köteles úgy dokumentálni és nyilvántartani az adatkezelést, hogy annak jogszerűsége utólag is bizonyítható legyen.

Az adatkezelőnek az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkével összhangban álló jogalappal kell rendelkeznie az adatkezeléshez, és tudnia kell igazolni, hogy az érintett hozzájárulása alapján, vagy mely jogszabályi rendelkezés szerint kezeli/kezelte a személyes adatokat, vagy, hogy az adatkezelés szükséges az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez, és az adatkezelés arányosan korlátozza az érintett személyes adatok védelméhez fűződő jogát.

A Kérelmezők neve és vagyoni helyzetére vonatkozó adata kétségkívül a Kérelmezők személyes adatának minősül, azonban – az érdekeltségükbe tartozó céggel kapcsolatos tevékenységükre tekintettel – a cégnyilvántartásba bekerülő adataik közérdekből nyilvános adatok, valamint egyúttal a Ctv. 10. § (1) bekezdése szerinti cégadatok is.

A kérdéses adatok cégadat-minősége természetesen nem azt jelenti, hogy a cégnyilvántartás adatai bármilyen körben felhasználhatóak lennének: arra a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával, megfelelő jogalap alapján, és – az információs önrendelkezési jog biztosításának garانتálása érdekében – az érintetti jogok megfelelő biztosítása mellett kerülhet sor.

A Kérelmezett nyilatkozata szerint az adatkezelés célja a sajtószabadságból fakadó jogok gyakorlása, illetve, hogy a sajtó a demokratikus társadalomban betöltött tájékoztatási tevékenységét

megvalósítsa. A Kérelmezett által összeállított listák célja továbbá, hogy a magyar társadalom ismerje a legnagyobb gazdasági befolyással rendelkező személyeket, hiszen a gazdasági befolyás önmagában is jelentős közéleti szerepet biztosít egyes személyeknek, ami gyakran egyéb társadalmi, politikai befolyással társul.

A Kérelmezett a kiadványokban többször is a „[...] család”, illetve a „[...]” kifejezést használja a Kérelmezők, mint a család gazdasági tevékenységben részt vevő tagjai kapcsán. A Hatóság álláspontja szerint a kiadványok kontextusából adódóan a „család” szó a családi vállalkozás szinonimájaként értelmezendő, és bár a családi vállalkozásnak Magyarországon nincs jogszabályi definíciója, szakmai értelmezés szerint méretüktől és eredményüktől függetlenül családi irányítású gazdasági társaságnak, vagyis családi vállalkozásnak minősülnek azok a gazdasági társaságok, amelyek többségi irányítása egy család vagy közös felmenőkkel rendelkező családok, családtagok kezében összpontosul úgy, hogy az irányítás legalább kettő, tulajdonos és/vagy vezető állású családtag stratégiai és/vagy operatív tevékenysége, illetve döntései által érvényesül.

Bár Adatkezelés 2 esetében feltüntetésre került, hogy az üzleti-gazdasági tevékenységben a család [...] generációja érdekelt, a Kérelmezett a Kérelmezőkön kívül egyszer sem nevez meg más családtagokat sem konkrétan, sem közvetetten utalva rájuk. A cégnyilvántartásban szereplő információk alapján egyértelmű, hogy a [...] család mely tagjai (csak a Kérelmezők) tartoznak e személyi körbe.

Következésképpen nem állja meg a helyét a Kérelmezők azon álláspontja, miszerint a „[...] család” nehezen behatárolható érintetti kört határoz meg, és találgatásokra okot adva egy szélesebben értelmezhető érintetti kört jelöl meg. A „[...] család” kifejezésbe a kiadványok kontextusából adódóan nem lehet széles érintetti kört beleérteni, mivel más személyekre vonatkozó közvetlen vagy közvetett utalást a listák nyomtatott és online változata sem tartalmaz. Mindebből kifolyólag a Kérelmezőkön kívül más természetes személyek nem tekinthetők Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 érintettjeinek.

Szintén figyelembe kell venni, hogy a Forbes egy gazdasági, üzleti témakörben írt cikkeket és összeállításokat tartalmazó sajtótermék, így a Hatóság álláspontja szerint a bárki számára elérhető nyilvántartások és a cégek saját nyilvános közléseinek, beszámolóinak részét képező adatoknak és információknak a különböző összeállításokban történő közlése, terjesztése nem sérti a célhoz kötött adatkezelés elvét.

Hangsúlyozandó továbbá, hogy a gazdasági tevékenységből származó vagyonnak, illetve a cégcsoport értékének meghatározott módszerrel történő becslése egyértelműen a véleménynyilvánítás szabadságának körébe esik. A Kérelmezett a becsléshez különböző nyilvános forrásokból származó adatokat gyűjtött össze, majd ezeket az adatokat egy meghatározott módszertan alapján kiértékelte.

Adatkezelés 1 esetében, a nyomtatott és online változatban is megtalálható az alábbi módszertani leírás:

„A cégek értékelésében amerikai anyalapunk módszertanát vettük alapul. Ahol tudtunk, az EBITDA alapján számoltunk, és a cégbírósági adatokat vettük figyelembe. A nemzetközi vállalatértékelési gyakorlatnak megfelelően iparági szorzót alkalmaztunk. Itt Aswath Damodaran, a New York University professzorának listáját használtuk kiindulásnak, de cégértékelési szakemberekkel és régiós testvérrelapjainkkal együtt a szorzókat a régióra, illetve a magyar piacra szabtuk, ahol ez szükséges volt. Az így kapott értékhez hozzáadtuk a cég rendelkezésére álló készpénzállományt, és kivontuk belőle a hiteleket (a nagyobb holdingoknál mindig a konszolidált beszámolókat vettük alapul).

Az ingatlanos, vagyionkezelő vagy pénzügyi cégeknél a társaságokban felhalmozott vagyont (az ingatlanok, eszközök, befektetések értékét) néztük, és az amerikai Forbes módszertana szerint az összes kötelezettséget számba vettük.

Az osztalékoknál levontuk az adókat, továbbá ahol tudtuk, felmértük a milliárdosok egyéb érdekeltségeinek finanszírozási igényét, és azt is levontuk az osztalékból, illetve beszámítottuk az elmúlt évek osztalékainak egy részét is. Mindig nyilvánosan elérhető adatokból dolgozunk.

Mindig a legfrissebb elérhető adatokat vettük alapul, a legtöbb – nem nyilvános – társaságnál ez a 2018. január 1-től 2018. december 31-ig záródó üzleti évre leadott beszámolókat jelenti. Részvényeknél a legfrissebb adatokkal számoltunk. A vagyonebecslés zárása: 2019. december 10.

Az adatok összegyűjtésében a Bisnode PartnerControl volt segítségünkre. A cégek felértékelésében tanácsadócégek M&A szakértői segítettek minket.”

Adatkezelés 2 esetében, a nyomtatott és online változatban az alábbi módszertani leírás található:

„Családinak vettük azokat a cégeket, ahol a tulajdonosi körben, illetve a vezető menedzsmenttagok között vérségi rokonság áll fenn (tehát a házastársak által tulajdonolt cégeket, ha más rokon nem tagja a menedzsmentnek, nem vettük számításba). A társaságokat az amerikai Forbes módszertanát alapul véve értékeltük. Ahol lehetett, EBITDA-alapon számoltunk, leginkább ez alkalmas arra, hogy megmutassa a cégek pénztermelő képességét. Iparági szorzókat használtunk, majd az így kapott értékből levontuk a vállalat kötelezettségeit, és hozzáadtuk a készpénzállományát.

Valamennyi esetben publikusan elérhető információkból dolgoztunk, ahol lehetett, konszolidált adatokat használtunk, ahol ilyen nem állt rendelkezésre, magunk konszolidáltuk az eredményeket az elérhető információk alapján. A Bisnode PartnerControl gyűjtései segítették a munkánkat, a cégértékelésben a Concorde MB Partners munkatársai adtak tanácsot.”

A fentiekhez hasonló módszertani leírás a Forbes valamennyi hasonló kiadványában (nyomtatott és online változatban egyaránt) megtalálható. Emellett a nyilatkozatok és az azokhoz csatolt dokumentumok alapján megállapítható, hogy a Kérelmezett az aktuális listák összeállításakor, de még a kiadványok megjelenése előtt valamennyi esetben elküldte az Kérelmezők részére a módszertan alapján készített vagyon- illetve értékbecslést a Kérelmezők, illetve a cégcsoport vonatkozásában, minden esetben visszajelzést kérve tőlük, illetve, hogy szükség esetén pontosítsák az adatokat. Ezeket az elektronikus leveleket, melyekhez mellékelve megküldésre került a módszertan leírása is, 2018. augusztus 28. napján, 2018. december 13. napján, 2019. július 19. napján és 2019. november 8. napján küldték a Kérelmezett újságírói a Kérelmezők részére (Az elektronikus levelek közül az első kettő [...] részére, a harmadik [...] részére, a negyedik pedig [...] és [...] részére került megküldésre.)

Következésképpen, fentiek alapján nem állja meg a helyét a Kérelmezők azon állítása, miszerint nem voltak abban a helyzetben, hogy a Kérelmezett módszertanának helyességéről meggyőződhesse, valamint, hogy a számítási módokat a Kérelmezett még csak rövidítve sem foglalja össze.

Az adatkezelés jogalapjaként a Kérelmezett az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés e) és f) pontját is megjelölte. Mindezt a Kérelmezett azzal indokolta, hogy álláspontja szerint egyrészt a Kérelmezett által végzett tevékenység, vagyis a gazdasági újságírás és ennek keretén belül a leggazdagabb és egyben legnagyobb (vagy az átlagosnál nagyobb) társadalmi befolyással bíró személyek rendszeres, nyilvánosan elérhető adatok alapján történő összegyűjtése és az adatok és információk meghatározott módszertan szerinti értékelése és értelmezése a közérdekét szolgáló tevékenység; másrészt az adatkezelés a Kérelmezett saját, illetve harmadik fél jogos érdekének (a listák, mint a Forbes márka legismertebb médiatermékeinek megjelentetése, illetve a közösség tájékozódáshoz való joga) érvényesítéséhez is szükséges. A Kérelmezett hivatkozott továbbá arra, hogy a Kérelmezők tulajdonában álló cégek jelentős mértékben alakítják az [...], így a polgárok jogos igénye, hogy a beruházások mögött álló tulajdonos személye megismerhető legyen.

A Kérelmezett továbbá hivatkozott Magyarország Alaptörvényére – amely a személyes adatok védelméhez való jog mellett, a közérdekű adatok nyilvánosságát, valamint a sajtószabadságot és a sajtó sokszínűségét is védi –, az Smtv 10. §-ára, az általános adatvédelmi rendelet 85. cikkére és (153) preambulumbekzdésére, továbbá az Alkotmánybíróság által hozott olyan döntésekre, amelyek kifejezetten a sajtó által megvalósított adatkezelésekkel és a sajtószabadság gyakorlásával, illetve a véleménynyilvánítás szabadságával összefüggésben születtek.

Magyarország Alaptörvénye a személyes adatok védelméhez való jogot, a sajtószabadságot és a véleménynyilvánítás szabadságát is az alapvető jogok között nevesíti, így a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága, mint alkotmányos alapjog érvényesítésének a személyes adatok védelméhez fűződő alkotmányos alapjog védelmével együtt kell megvalósulnia.

Az Alkotmánybíróság a médiajogi kérdéseket elbíráló 165/2011. (XII. 20.) AB határozatában összefoglalta a szólás- és sajtószabadság megalapozásával kapcsolatos felfogását, és az önkifejezés szabadsága mellett hangsúlyozta a demokratikus közvélemény polgárok általalakításának fontosságát. Döntésében az Alkotmánybíróság kimondta, hogy *„a vélemény szabadság egyszerre szolgálja az egyéni autonómia kiteljesedését és a közösséget szolgáló demokratikus közvélemény megteremtésének, fenntartásának a lehetőségét. [...] A sajtó a szólásszabadság intézménye. Így a sajtószabadság, amennyiben a szólás, a közlés, a vélemény szabad kinyilvánítását szolgálja, úgy védelme szintén kettős meghatározottságú: a szubjektív alanyi jogi jelleg mellett a közösség oldaláról a demokratikus közvélemény megteremtését és fenntartását szolgálja. [...] A sajtószabadság jogának gyakorlása révén az alapjog jogosultja aktív alakítója a demokratikus közvéleménynek. A sajtó ezen minőségében ellenőrzi a közélet szereplőinek, intézményeinek tevékenységét, a döntéshozatal folyamatát, tájékoztatja arról a politikai közösséget, a demokratikus nyilvánosságot (a »házőrző kutya« szerepe).”*

A *Tietosuojavaltuutettu kontra Satakunnan Markkinapörssi Oy és Satamedia Oy* előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában benyújtott C-73/07. számú ügyben az EUB a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (1995. október 24.) 9. cikke – amelyet felváltott az általános adatvédelmi rendelet 85. cikke – értelmében vett újságírói tevékenység fogalmával foglalkozott, és 2008. december 16. napján hozott ítéletében az alábbiakat állapította meg:

- *„Annak figyelembevétele érdekében, hogy a szólásszabadság milyen nagy jelentőséggel bír valamennyi demokratikus társadalomban, egyrészt az erre vonatkozó fogalmakat, köztük az újságírást tágran kell értelmezni. Másrészt, és a két alapvető jog közötti egyensúly megteremtése érdekében, a magánélet tiszteltetéséhez való alapvető jog védelme megköveteli, hogy [...] az adatok védelme alóli kivételek és a védelem korlátozásai a feltétlenül szükséges határokon belül maradjanak.”* [EUB, C-73/07. sz. ügy, Ítélet 56. pont]
- *„[A]z irányelv 9. cikkében előírt kivételek és eltérések nemcsak a médiavállalkozásokra, hanem valamennyi, újságírói tevékenységet végző személyre alkalmazandók.”* [EUB, C-73/07. sz. ügy, Ítélet 58. pont]
- *„Azon tény, hogy a nyilvános jellegű adatok nyilvánosságra hozatala nyereségszerzési célhoz kötött, nem zárja ki a priori, hogy azt kizárólag újságírási célból folytatott tevékenységnek lehessen tekinteni. [...] Bizonyos kereskedelmi siker a szakmai újságírási fennmaradásának elengedhetetlen feltételeit is jelenti.”* [EUB, C-73/07. sz. ügy, Ítélet 59. pont]
- *„[A] nemzeti jogszabályok szerint nyilvános dokumentumokból származó adatokat érintő olyan tevékenységek, mint az alapügybeliek, „újságírói tevékenységeknek” minősíthetők, amennyiben céljuk, hogy információkat, véleményeket vagy eszméket tegyenek hozzáférhetővé a nyilvánosság számára, bármilyen is legyen a továbbítás módja. E tevékenységek nincsenek fenntartva a médiavállalkozások számára, és kötődhetnek nyereségszerzési célhoz.”* [EUB, C-73/07. sz. ügy, Ítélet 61. pont]

Fenti megállapításait az EUB a *Sergej Buivids kontra Datu valsts inspekcija* előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában benyújtott C-345/17. számú ügyben 2019. február 14. napján hozott ítéletében is megismételte:

- „A Bíróság már megállapította, hogy annak figyelembevétele érdekében, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága milyen nagy jelentőséggel bír valamennyi demokratikus társadalomban, az erre vonatkozó fogalmakat – köztük az újságírást – tágan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2008. december 16-i *Satakunnan Markkinapörssi és Satamedia* ítélet, C-73/07, EU:C:2008:727, 56. pont).” [EUB, C-345/17. sz. ügy, Ítélet 51. pont]
- „Ily módon a 95/46 irányelv előkészítő munkálataiból kitűnik, hogy az ezen irányelv 9. cikkében előírt mentességek és eltérések nemcsak a médiavállalkozásokra, hanem valamennyi, újságírói tevékenységet végző személyre alkalmazandók (lásd ebben az értelemben: 2008. december 16-i *Satakunnan Markkinapörssi és Satamedia* ítélet, C-73/07, EU:C:2008:727, 58. pont).” [EUB, C-345/17. sz. ügy, Ítélet 52. pont]
- „A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy „újságírói tevékenységek” azok a tevékenységek, amelyek célja, hogy információkat, véleményeket vagy eszméket tegyenek hozzáférhetővé a nyilvánosság számára, bármilyen is legyen a továbbítás módja (lásd ebben az értelemben: 2008. december 16-i *Satakunnan Markkinapörssi és Satamedia* ítélet, C-73/07, EU:C:2008:727, 61. pont).” [EUB, C-345/17. sz. ügy, Ítélet 53. pont]

Az általános adatvédelmi rendelet (153) preambulumbekzdése szintén kimondja, a véleménynyilvánítás szabadságához való jog minden demokratikus társadalomban fennálló jelentőségének figyelembevétele érdekében az e szabadsághoz tartozó olyan fogalmakat, mint az újságírás, tágan kell értelmezni.

A nyilvánosan elérhető adatbázisokból, a gazdasági társaságok saját közléseiből és beszámolóiból származó (személyes) adatok feldolgozása, valamint az összegyűjtött adatok meghatározott módszertan alapján történő kiértékeléséből és az értébecslésből származó, akár újonnan keletkeztetett adatokat érintő tevékenységek a Kérelmezett újságírói tevékenységéhez kapcsolódnak. Azon tény, hogy ezen adatok nyilvánosságra hozatala adott esetben nyereségszerzési célhoz (is) kötött, nem zárja ki, hogy azt újságírás céljából folytatott tevékenységnek lehessen tekinteni.

Az Emberi Jogok európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) gazdag gyakorlattal rendelkezik azoknak a sajátos mércéknek a kidolgozásában, amelyek a közügyek vitatása során elhangzott véleménynyilvánítások korlátozhatóságára vonatkoznak. Az EJEB gyakorlata ugyanakkor azt is egyértelművé tette, hogy a közügyekkel összefüggésben kifejtett vélemények fokozott védettsége nem korlátozódik csupán a szűken vett politikai vitákra és a politikusokra. Egyrészt a pártpolitikai vitákon túl a közösséget érintő egyéb kérdések megvitatásának szabadságát is különös erővel védi a véleménynyilvánítás Európai Emberi Jogi Egyezményben biztosított joga (*EJEB: Thorgeirson kontra Izland, kérelem száma: 13778/88, 64. pont, 1992., érdemben és elégtételről való döntés*). Másrészt az EJEB nem csupán azokban az esetekben hívja fel a közügyek vitatásának kiemelkedő jelentőségű érvét, amelyekben a vitatott megszólalás politikusokra vagy hivatalos személyekre vonatkozik, hanem akkor is, ha az adott közérdekű kérdés magánszemélyeket (is) érint. Utóbbi esetben a magánszemélyek türekszüsbének is emelkednie kell (*EJEB: Bladet Tromsø és Stensaas kontra Norvégia, kérelem száma: 21980/93, 1999., érdemben és elégtételről való döntés*).

A sajátos mércék alkalmazása szempontjából tehát nem önmagában az érintett személy státuszának, hanem a vélemény közügyekhez kapcsolódó jellegének van meghatározó szerepe. Vagyis, a közügyekkel összefüggő szabad véleménynyilvánítás kapcsán nem annak van jelentősége, hogy az adott tudósítással érintett személy maga hivatásszerűen közszereplő-e vagy sem, hanem annak, hogy a megszólaló milyen kérdésben szólalt meg, és a kérdéses közlés hozzájárul-e közéleti vitához.

Bár a Kérelmezők üzleti életben betöltött szerepe, illetve [...] [...] tisztsége, és az ezekkel kapcsolatos tényfeltáró újságcikkek, riportok valóban kapcsolódhatnak közéleti vitához, kérdésként merül fel, hogy ez a Kérelmezett által megjelentetett gazdaglisták esetében is elmondható-e.

A már említett „Markkinapörssi ügyet” megvizsgálta az EJEB is {*Satakunnan Markkinapörssi Oy és Satamedia Oy kontra Finnország* [Nagykamara], 931/13. sz. ügy, 2017. június 27.}, amely döntésében emlékeztetett az ítélezési gyakorlat azon kritériumaira, amelyeknek iránymutatásként kell szolgálniuk a nemzeti hatóságok és magának az EJEB számára, amikor egymással szemben mérlegelik a véleménynyilvánítás szabadságát és a magánélet tiszteletben tartásához való jogot. Amikor egy közérdeklélő bíró ügyre vonatkozó politikai beszédről vagy vitáról van szó, kevés lehetőség van az információk megismerése és közzétele jogának korlátozására, „és ez egy alapvető jog egy demokratikus társadalomban”.

Az adatvédelmi szabályoktól újságírói célból való eltérés lehetővé teszi az újságírók számára, hogy újságírói tevékenységük végzése érdekében személyes adatokhoz férhessenek hozzá, gyűjthessék és kezelhessék azokat, azonban az EJEB rámutatott arra, hogy önmagában az a tény, hogy valamilyen információ hozzáférhető a köz számára, nem feltétlenül vonja ki azt az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. cikkének védelme alól, és a cégeknek mint professzionális médiaipari szereplőknek tisztában kellett lenniük azzal, hogy az adatok nagyarányú gyűjtésére és közzétételére nem feltétlenül alkalmazható a kizárólagosan újságírói tevékenységre vonatkozó kivételszabály. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. és 10. cikke által védett jogok egymással szembeni súlyozása kapcsán az EJEB ugyan egyfelől rámutatott arra, hogy a hivatalos iratokhoz (adózási információkhoz) való szabad hozzáférés valóban elősegítheti a közérdeklélő kérdésekről szóló demokratikus vitát, ugyanakkor megállapította, hogy a nyers adatok bármiféle elemzés nélküli, nagy tömegben való közzététele mellett nem szolt közérdek. Az adózásra vonatkozó adatok a nyilvánosság kíváncsi tagjai számára lehetővé tehetik az egyének gazdasági helyzetük alapján történő kategorizálását, továbbá kielégíthették a nyilvánosság mások magánéletére vonatkozó információk iránti vágyát, ez pedig nem tekinthető közérdeklélő kérdéssről szóló vita előmozdításának.

Az EJEB gyakorlatát a már szintén említett „Buivids-ügyben” az EUB az uniós jogba is átültette: „*E tekintetben ebből az ítélezési gyakorlatból kitűnik, hogy a magánélet tiszteletben tartásához való jog és a véleménynyilvánítás szabadságához való jog közötti egyensúly megteremtése céljából az Emberi Jogok Európai Bírósága kialakította a figyelembe veendő releváns kritériumokat, többek között a közérdeklélő vitához való hozzájárulást, az érintett ismertségét, a tudósítás tárgyát, az érintett korábbi magatartását, a közzététel tartalmát, formáját és következményeit, az információk megszerzésének módját és körülményeit, valamint helytállóságukat (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2017. június 27., Satakunnan Markkinapörssi Oy és Satamedia Oy kontra Finnország, CE:ECHR:2017:0627JUD000093113, 165. §). Hasonlóképpen figyelembe kell venni azt, hogy az adatkezelő elfogadhat a magánélethez való jogba való beavatkozás terjedelmének mérséklését lehetővé tévő intézkedéseket.*” [EUB, C-345/17. sz. ügy, Ítélet 66. pont]

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.884/2017/7. számú ítéletét megsemmisítő IV/1368/2018. számú határozatában, valamint a Kúria Pfv.IV.21.398/2017/4. számú ítéletét megsemmisítő IV/316/2019. számú határozatában is kimondta, hogy „[a]z Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt, az egyén magán- és családi élete, otthona, kapcsolattartása kiemelt védelme folytán a közszereplők és nem közszereplők közeli hozzátartozói is különösen védendők. [...] Önmagában a köz kíváncsisága, pletykaéhsége nem alapozza meg egy kérdés közérdeklélődsre számot tartó jellegét. Nem közszereplő magánszférájához való joga a véleménynyilvánítás joga érdekében alkotmányosan korlátozható lehet kiemelt közérdeklélődsre számot tartó ügyben a nem közszereplő családi kapcsolataira vonatkozásában is, amennyiben a közvélemény tájékoztatása feltétlenül szükséges és a nyilvánosságra hozott adat a nem közszereplő magánéletének egy konkrét, kizárólag a közérdeklélődsre számot tartó üggyhöz kapcsolódó adekvát részlete.” {IV/1368/2018. AB határozat, Indokolás [61]; IV/316/2019. AB határozat, Indokolás [54]}

Fentieket figyelembe véve, a Hatóság álláspontja szerint semmilyen körülmény nem utal arra, hogy a gazdaglisták összeállítása „watchdog” típusú tevékenység lenne, és hogy konkrét közéleti vitához kapcsolódna. Ezek a listák rendszeresen (évente) megjelennek, nem konkrét eseményekhez kapcsolódnak, hanem éppen ahhoz, hogy ki és milyen mértékben gazdagodott meg az adott időszakban, függetlenül a vagyon forrásától, a listák ugyanis egy meghatározott módszertan alapján kerülnek összeállításra, nem pedig az alapján, hogy ki, illetve melyik vállalkozás kapott állami támogatást, így az összeállításokban olyan személyek és vállalkozások is szerepelnek, akik, illetve amelyek nem részesültek állami támogatásban. Amíg a gazdasági újságírásnak valóban lehet „küldetése”, addig a „gazdaglista” mint termék elsősorban nem közvetlenül közéleti vitához kapcsolódik, hanem „pletykaéhséget” elégít ki, hiszen nem konkrét tényfeltárásról, oknyomozásról van szó (ami a „watchdog” típusú újságírásra jellemző), hanem arról, hogy a Kérelmezett a nyilvánosan elérhető információk alapján, saját módszertan szerint becsüli meg a vállalkozások értékét, illetve személyek esetében a vállalkozás tevékenységéből származtatható vagyon nagyságát, majd a becsült érték, illetve vagyon alapján rangsorolja a cégeket, személyeket.

A gazdasági újságírásra mint közérdekű tevékenységre való hivatkozás Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 vonatkozásában sem fogadható el az adatkezelés jogalapjaként. Ennek oka, hogy az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés e) pontja szerinti jogalap valamilyen jogszabály által ilyennek minősített közfeladathoz kapcsolódó adatkezelési tevékenységhez fűződhet. A gazdasági újságírás ugyan közérdekű tevékenység, de nem közfeladat (az általános adatvédelmi rendelet szóhasználatában közérdekű feladat), mint ahogyan az újságíró sem tekinthető közfeladatot ellátó személynek [vö. a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § (1) bekezdés 12. pontja].

Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2, illetve a hasonló „gazdaglisták” esetében a Kérelmezett tehát nem közérdekű feladatot hajt végre, már csak azért sem, mert ezek a listák – jellegükből adódóan és mivel nem is ez a céljuk – nem adnak alapos képet egy-egy kétes vagy annak vélt ügyletről.

Az újságírói tevékenységet maga az általános adatvédelmi rendelet sem a 6. cikk (1) bekezdés e) pontja szerinti jogalap körébe sorolja. Ezt támasztja alá, hogy a 17. cikk (3) bekezdés b) pontja pontosan követi a 6. cikk (1) bekezdés e) pontjában is használt fogalmakat [illetve az uniós jogalkotó a 17. cikk (3) bekezdés b) pontjában lényegében összevonta az egymáshoz egyébként is közel álló 6. cikk (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti jogalapokat]. A véleménynyilvánítással kapcsolatos adatok törlésének mellőzhetőségét azonban nem ez a pont, hanem a 17. cikk (3) bekezdés a) pontja tartalmazza.

Mindebből az következik, hogy Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2, az ezekhez hasonló „gazdaglisták”, illetve általában a gazdasági újságírással kapcsolatos valamennyi adatkezelés – ami nem hozzájáruláson alapul – az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti jogos érdek jogalapon történhet meg.

Nyilatkozatában a Kérelmezett hivatkozott a jogos érdek jogalapjára is.

Az általános adatvédelmi rendelet (47) preambulumbékezdése alapján, ha az adatkezelés jogalapja a jogos érdek, akkor előzetesen érdekmérlegelést kell elvégezni, melynek keretében többek között meg kell határozni a jogos érdeket, az érintettre gyakorolt hatást, továbbá azt, hogy az adatkezelés szükséges, illetve arányos-e, valamint mérlegelni kell, hogy a jogos érdek vagy pedig az érintetti jog-e a magasabb rendű.

Jogos érdeken alapuló adatkezelésre tehát csak akkor kerülhet sor, ha az adatkezelő előzetesen elvégzi az érdekmérlegelési tesztet és a teszt eredményeképpen az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdeke felülmúlja az érintettet az adatkezelés révén érő esetleges hátrányokat.

Az érdekmérlegelési teszt egy három lépcsős folyamat, melynek során azonosítani kell az adatkezelő jogos érdekét, valamint a súlyozás ellenpontját képező adatalanyi érdeket és az érintett

alapjogot, végül a súlyozás elvégzése alapján meg kell állapítani, hogy kezelhető-e a személyes adat. Mindezek alapján az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontjára való hivatkozás akkor lehet megfelelő, és így az adatkezelés akkor lehet jogszerű, ha az érdekmérlegelési teszt konklúziója az, hogy az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdeke elsőbbséget élvez az érintett jogos érdekével, személyes adatok védelméhez fűződő jogával szemben, és az érintetti jogok korlátozása arányban áll az adatkezelő vagy harmadik fél – e korlátozás által – érvényesülő jogos érdekével.

Ezen érdekmérlegelés során kell az adatkezelőnek mérlegelnie többek között azt, hogy az érintett közszereplő-e (ha igen, akkor ez az adatkezelő adatkezeléshez fűződő érdekét erősíti), illetve hogy a kérdéses újságírói tevékenység oknyomozó jellegű-e (ez megint csak erősíti az adatkezeléshez fűződő érdeket), vagy csak a pletykaéhség kielégítését szolgálja (ebben az esetben a személyes adatok védelméhez fűződő érdek erősebb). Úgyszintén sikeres az érdekmérlegelés, amennyiben az adott cikk a közpénzből juttatott támogatásokról szól, és egyébként közérdekből nyilvános adatokat (pl. cégadatokat) tartalmaz.

Az érdekmérlegelési tesztet megfelelően dokumentálni kell az elszámoltathatóság elve alapján, az érintetteket pedig az általános adatvédelmi rendelet alapján megfelelően tájékoztatni kell az adatkezelő jogos érdekéről, függetlenül attól, hogy a személyes adatokat az érintettektől gyűjtik [13. cikk (1) bekezdés d) pont], vagy azokat nem az érintettől szerezték meg [14. cikk (2) bekezdés b) pont].

Nyilatkozatában a Kérelmezett ugyan kifejtette álláspontját és érveit a saját, illetve harmadik fél (nyilvánosság) jogos érdekének fennállása és ezáltal a Kérelmezők jogainak és érdekeinek korlátozása mellett, ez azonban nem felel meg az általános adatvédelmi rendelet (47) preambulum-bekezdése szerinti, érdekmérlegeléssel kapcsolatos követelményeknek. A Kérelmezett az érdekmérlegelést nem megfelelően végezte el, valamint – ahogy az a határozat III.4. pontjában részletesen kifejtésre kerül – ezzel összefüggésben nem nyújtott megfelelő előzetes tájékoztatást sem a Kérelmezők részére, és álláspontjáról csak a Kérelmezők jogi képviselőjének küldött válaszleveleiben tájékoztatta a Kérelmezőket.

Az érdekmérlegelés kapcsán ki kell emelni azt is, hogy az, hogy egy adatkezelés milyen szempontból és milyen mértékben érint(het) hátrányosan egy érintettet, nem általánosítható, mert az adatalányok és a körülményeik minden esetben különbözőek, tehát ez egy szubjektív értékítélet, ami azt jelenti, hogy ugyanazt az adatkezelést, melyet egyik esetben elfogadhatónak tart az egyik adatalány, egy másik esetben egy másik adatalány sérelmesnek találhat.

Az információszabadságnak és az információs önrendelkezési jognak tehát egymásra tekintettel kell érvényesülnie, így figyelembe kell venni, hogy az adatok nyilvánossága nem sérti-e aránytalanul a magánszférához való jogot. Jelen ügy kapcsán megállapítható, hogy a Kérelmezett által folytatott adatkezelések és az azokon alapuló nyilvános közlések tartalma nem a Kérelmezők magán- vagy családi életével, hanem az érdekeltségükbe tartozó cégcsoport tevékenységével, illetve az abból származtatható gazdasági eredményekkel kapcsolatosak. Egyértelműen megállapítható, hogy az ebben a körben kezelt adatoknak, valamint a közléseknek nem a Kérelmezők családi- és magánéletéhez, hanem a gazdasági-üzleti életben elért eredményeihez van köze.

Tekintettel arra, hogy az összeállítások a Kérelmezők bárki számára megismerhető közérdekből nyilvános személyes adatain, és a gazdasági tevékenységből származó vagyoni becsült összegén, illetve a cégcsoport becsült értékén túl nem tartalmaznak további személyes adatokat, továbbá a szócikkek tartalma a cégcsoport beszámolóin és nyilvános közlésein alapul, így az adatkezelés nem haladja meg a szükséges és arányos mértéket, a listák archiválása pedig összeegyeztethető az adatkezelés eredeti céljával, a Hatóság megállapítja, hogy a Kérelmezett Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 vonatkozásában sem sértette meg az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés b), c) d) és e) pontjai szerinti célhoz kötöttség, adattakarékosság, pontosság és korlátozott tárolhatóság elvét.

Az elszámoltathatóság elve alapján az adatkezelőknek az adatkezelés teljes folyamata során úgy kell megvalósítaniuk az adatkezelési műveleteket, hogy képesek legyenek az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés bizonyítására. Az elszámoltathatóság elve, tehát nem csak általában, folyamat szinten értelmezhető, az valamennyi konkrét adatkezelési tevékenység, egy konkrét érintett személyes adatai kezelésének vonatkozásában is érvényesül.

A Hatóság álláspontja szerint a Kérelmezett által megjelölt jogos érdek elfogadható Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 esetében is, azonban a Kérelmezett azzal, hogy az érdekmérlegelést nem megfelelően végezte el, illetve a saját, illetve a nyilvánosság jogos érdekeiről, valamint a Kérelmezők érdekeivel való összemérésének eredményéről előzetesen nem tájékoztatta a Kérelmezőket, megsértette az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontját, valamint az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (2) bekezdése szerinti elszámoltathatóság elvét Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 vonatkozásában is.

III.4. Az érintetti jogok és a joggyakorlás korlátai

A Kérelmezők a Hatósághoz érkezett kérelmükben kérték, hogy a Hatóság utasítsa a Kérelmezettet a Kérelmezők érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmeinek teljesítésére, így a tiltakozáshoz és törléshez való jogának figyelembevételére, annak teljesítésére, valamint a Kérelmezett tájékoztatási kötelezettségének teljesítésére.

A fentebb már részletezett kettősség – miszerint bizonyos személyes adatok egyben közérdekből nyilvános céladatok is – természetesen nem jelentheti, hogy e körülmény okán az érintett teljesen elvesztené az adatok feletti önrendelkezési jogát, és a személyes adatok nyilvánossága a magánszférájához való jog korlátozás nélküli, teljes körű elvesztésével járjon.

Az érintettek jogainak (beleértve a tájékoztatáshoz, a tiltakozáshoz és a törléshez való jogot) gyakorlására vonatkozó intézkedésekkel összefüggő adatkezelői kötelezettségeket az általános adatvédelmi rendelet 12. cikke határozza meg.

A nyilatkozatok és a rendelkezésre álló dokumentumok alapján a Kérelmezők (illetve jogi képviselőjük) és a Kérelmezett (illetve újságírói) között több levélváltásra is sor került a vizsgált időszakban:

- A Kérelmezők első alkalommal 2018. augusztus 17. napján kelt, jogi képviselőjükön keresztül előterjesztett és a Kérelmezett által 2018. augusztus 23. napján átvett levélben fordultak a Kérelmezetthez a Forbes 2017-ben kiadott 33 leggazdagabb magyart, valamint a szintén 2017-ben kiadott 25 legnagyobb családi vállalkozást tartalmazó listájával összefüggésben. Ebben a levélben a Kérelmezők saját helyzetükkel (magánéletük, valamint családi életük tiszteletben tartása, nyugalma és társadalmi megbecsülésük védelme) kapcsolatos okokból az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (1) bekezdésével összhangban tiltakoztak személyes adataik (ideértve különösen a személyes vagyonukkal, vagyoni helyzetükkel kapcsolatos adatokat) Kérelmezett általi kezelése ellen, és felszólították a Kérelmezettet, hogy az említett, illetve más hasonló listákon vagy összeállításban ne szerepeltessék őket, személyes vagyonukról, vagyon helyzetükről, valamint ezzel kapcsolatban személyükről pedig adatokat, tényállításokat a Forbesban ne tegyenek közzé, továbbá személyes adataikkal kapcsolatban semmilyen esetleges egyéb adatkezelési műveletet se folytassanak, ugyanis a Kérelmezők álláspontja szerint a 33 leggazdagabb magyart és 25 legnagyobb családi vállalkozást tartalmazó, vagy más hasonló témájú lista közzététele nem tekinthető az általános adatvédelmi rendelet által kivételként megjelölt kényszerítő erejű jogos oknak, egy ilyen kiadvány közzététele és a Kérelmezett kapcsolódó érdekei pedig nem élvezhetnek elsőbbséget a Kérelmezők érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben. A Kérelmezők továbbá, hivatkozással az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (1) bekezdés c) és d) pontjaira, felszólították a Kérelmezettet arra is, hogy a Kérelmezőkre vonatkozó

valamennyi, a Kérelmezett, illetve munkavállalói által kezelt személyes adatot indokolatlan késedelem nélkül töröljék.

- A Kérelmezett 2018. augusztus 28. napján kelt, [...] küldött személyes hangvételi e-mailben utal a [...] előző nap folytatott beszélgetésre. A levélből kiderül, hogy [...] ezen a megbeszélésen egy olyan „személyes és megindító eseményt” hozott fel, amely a Kérelmezettől azt kívánja, hogy racionálisan mérlegeljen és legfontosabb értékeit (amelyekhez a szerkesztőségi függetlenség megtartása, a kompromisszumok keresése és a segítőszándék is hozzátartozik) kövesse. A körülményeket mérlegelve a Kérelmezett amellet érvelt, hogy a listákon való szereplés a család biztonsága szempontjából nem olyan döntő. Ezt a Kérelmezett azzal indokolta, hogy egyrészt a bűnözők feltehetően nem csak az újságokból tájékozódnak, a Kérelmezők régóta szerepelnek a Kérelmezett és mások által közölt listákon, [...] pedig [...] és az is kíván maradni, és bár a Kérelmezett megérti, hogy [...] azonnal és teljesen el kíván tűnni a nyilvánosságból, ez a sokévnnyi nyilvános szereplés, nagyvállalkozói múlt, futó beruházások, [...] mellett nem csak [...] szándékától függ. Ezeket a körülményeket (is) figyelembe véve a Kérelmezett úgy ítélte meg, hogy nincs indok arra, hogy a Kérelmezők ne szerepeljenek a listán, és bár a jogi érveléseket értékelték, a Kérelmezett álláspontja szerint az érvek [...] közszereplői státusza mellett szólnak.
- Szintén 2018. augusztus 28. napján – egy másik elektronikus levélben – a Kérelmezett elküldte [...] részére a [...] 2017-es cégszemle alapján készített értékbecslését, és az adatokkal kapcsolatban visszajelzést kért.
- Ezt követően, 2018. augusztus 29. napján a Kérelmezett a [...] részére küldött elektronikus levelében érdeklődött, hogy szükséges-e bármilyen módosítás a becsléssel összefüggésben, valamint tájékoztatta [...], hogy a lap másnap este nyomdába kerül.
- [...] 2018. augusztus 29. napján küldött elektronikus levelében az értékbecsléssel összefüggésben nem adott visszajelzést, ugyanakkor ismét kérte Kérelmezettet, hogy a Kérelmezett által összeállított listákban ne jelenjen meg információ róla, családjáról, valamint anyagi helyzetükről.
- A Kérelmezett 2018. december 13. napján megkereste [...], és tájékoztatta, hogy ismét elkészítik a leggazdagabb magyarok listáját, amelyen a Kérelmezők is szerepelnek. A levélhez mellékelten csatolásra került a lista szerkesztésének módszertani leírása, valamint a módszertan alapján készített becslés is. A Kérelmezett az adatok pontosítása érdekében kérte, hogy a Kérelmezők adjanak visszajelzést a becsléssel összefüggésben.
- A Kérelmezett a következő megkeresést 2019. július 19. napján küldte, ezúttal [...] részére. A Kérelmezett tájékoztatta [...], hogy a Forbes a legértékesebb családi vállalkozások, valamint a 100 legnagyobb magyar cég listáján dolgozik, és ezzel kapcsolatban kérdezte, hogy a [...] továbbra is magyar, illetve családi tulajdonban van-e.
- 2019. július 19. napján – jogi képviselő útján – küldött válaszelevelükben a Kérelmezők tájékoztatták a Kérelmezettet, hogy a [...] család tagjai, illetve a [...] és a [...] nem kíván szerepelni a Forbes listáin, valamint, hogy [...] hosszú ideje külföldön él, [...] már nincs tulajdonosi részesedése a cégcsoportban, a [...]. 100%-ban külföldi tulajdonban van, és a [...], illetve ezen keresztül a magyar tevékenység is hamarosan 100%-os külföldi tulajdonba kerül.
- 2019. augusztus 22. napján küldött válaszában a Kérelmezett tájékoztatta a Kérelmezőket, hogy az alkalmazott és a listákhoz publikált módszertan alapján a [...] továbbra is megfelel a családi cég definíciójának, így azt a családi cégek közé sorolják, de amennyiben a tulajdoni bejegyzés megtörténik, azt figyelembe fogják venni. A készülő szócikkben feltüntetésre kerül, hogy a [...] esetében a tulajdonosi háttérben változás történt, ezért az már nem szerepel az összesítésben, hiszen az már nem felel meg a Forbes családi cégekre alkotott definíciójának. Levelében a Kérelmezett emlékeztetett [...] [...] pozíciójára, valamint arra, hogy az általa irányított cégek jelentősen hozzájárulnak az [...] alakításához, tevékenységük látványos és széles körben ismert.

- A vizsgált időszakban a Kérelmezett utoljára 2019. november 8. napján küldött megkeresést a Kérelmezők részére, melyben tájékoztatta őket arról, hogy a Forbes ismét összeállítja a legtehetősebb magyarok listáját, amelyen becslésük szerint ők is szerepelnek. A levélhez mellékelten csatolásra került a lista szerkesztésének módszertani leírása, valamint a számítás részleteit tartalmazó táblázat is. A Kérelmezett az adatok pontosítása érdekében kérte, hogy a Kérelmezők adjanak visszajelzést a számítással kapcsolatban.

Az általános adatvédelmi rendelet 13-14. cikkei tartalmazzák azt, hogy az adatkezelőnek minimálisan mely adatkezelési körülményekről kell tájékoztatnia az érintetteket, attól függően, hogy a személyes adatokat az érintettektől gyűjti, vagy nem az érintettektől szerezte meg. Tekintettel arra, hogy a Kérelmezett a listák elkészítéséhez felhasznált adatokat nem közvetlenül a Kérelmezőktől gyűjtötte, hanem a különböző nyilvános adatbázisokban, beszámolóokban és a [...] nyilvános közléseiben, közleményeiben található információkat használta fel, a Kérelmezett előzetes tájékoztatási kötelezettségével összefüggésben az általános adatvédelmi rendelet 14. cikkében foglaltak irányadók.

Az eljárás során vizsgált kiadványokról (Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2) elmondható, hogy mivel azok egyrészt időszakos megjelenésűek, másrészt a Kérelmezett az általa alkalmazott módszertan alapján pontosan meg tudja határozni, hogy kiket kíván feltüntetni, szerepeltetni az aktuális listában, kiadványban – vagyis gyakorlatilag profilalkotást valósít meg – a Kérelmezett általános adatvédelmi rendelet szerinti kötelezettsége, hogy e szűknek mondható személyi kör részére előzetes tájékoztatást adjon, melyben kitér az általános adatvédelmi rendelet 14. cikk (1)-(2) bekezdései szerinti adatkezelési körülményekre, azok közül is kiemelt figyelmet fordítva

- az adatkezelés céljára és jogalapjára,
- az érintett személyes adatok kategóriáira,
- az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontján alapuló adatkezelés esetében az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdekeire,
- az érintettet megillető jogokra (helyesbítés, törlés, adatkezelés korlátozása, tiltakozás),
- az érintett panasztételi jogára,
- a személyes adatok forrására, és hogy az adatok nyilvánosan hozzáférhető forrásokból származnak-e,
- arra, hogy a profilalkotás milyen jelentőséggel, és az érintettek nézve milyen következményekkel bírhat.

Ugyan megállapítható, hogy a listák megjelenése előtt a Kérelmezett (újságíróin keresztül) mindig felvette a kapcsolatot a Kérelmezőkkel és tájékoztatta őket, hogy a Kérelmezett szerepeltetni kívánja őket az adott listán, valamint megküldte számukra az alkalmazott módszertan rövid leírását és a módszertan alapján történő érték-, illetve vagyonebecslést tartalmazó excel táblát, továbbá biztosította a Kérelmezők számára, hogy észrevételeket tegyenek, illetve szükség esetén pontosítsák az adatokat, a Kérelmezett ezzel nem megfelelően tett eleget az előzetes tájékoztatás követelményének, ugyanis nem adott tájékoztatást az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdekéről és az érdekmérlegelés eredményéről, a profilalkotás várható következményeiről, a Kérelmezőket megillető valamennyi érintetti jogról és a Kérelmezők panasztételi jogáról sem.

Mivel a Kérelmezett nem nyújtott megfelelő előzetes tájékoztatást a Kérelmezők részére, a Hatóság megállapítja, hogy a Kérelmezett megsértette az általános adatvédelmi rendelet 14. cikkét.

Az általános adatvédelmi rendelet (60) preambulum-bekezdése értelmében az átlátható és a tisztességes adatkezelés elve megköveteli, hogy az érintett tájékoztatást kapjon az adatkezelés tényéről és céljairól, továbbá minden olyan információról, amelyek a tisztességes és átlátható adatkezelés biztosításához szükségesek, figyelembe véve a személyes adatok kezelésének konkrét körülményeit és kontextusát.

Az Európai Adatvédelmi Testület (a továbbiakban: Testület) jogelődje, a 95/46/EK irányelv 29. cikke alapján létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport által elfogadott, az általános adatvédelmi rendelet alkalmazását és értelmezését elősegítő, az átláthatóságról szóló WP260 számú iránymutatásnak – melyet az EDPB az általános adatvédelmi rendelet alkalmazandóvá válását követően is fenntartott – az általános adatvédelmi rendelet 13 és 14. cikke értelmében az érintettek rendelkezésére bocsátandó információkról szóló mellékletében írtak szerint „[a]z érintettek részére nyújtott tájékoztatásnak világossá kell tennie, hogy kérésre kaphatnak információkat a mérlegelési vizsgálattal kapcsolatban. Ez elengedhetetlen a hatékony átláthatósághoz, ha az érintetteknek kétségeik vannak azzal kapcsolatban, hogy a mérlegelési vizsgálat tisztességes volt-e, vagy ha panaszt szeretnének benyújtani a felügyeleti hatósághoz.”

Mivel e követelménynek a Kérelmezett nem megfelelően tett eleget, a Hatóság megállapítja, hogy a Kérelmezett megsértette az általános adatvédelmi rendelet 5 cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti átláthatóság elvét Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 vonatkozásában is.

Amennyiben az adatkezelés közérdekű, vagy az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdeke alapján történik, az érintettek az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke alapján tiltakozhatnak személyes adataik kezelése ellen. Ebben az esetben az adatkezelő a személyes adatokat nem kezelheti tovább, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítja, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben, vagy amelyek jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez kapcsolódnak.

Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (4) bekezdése szerint az adatkezelő köteles az érintettek figyelmét kifejezetten felhívni az őket megillető tiltakozáshoz való jogra legkésőbb az első kapcsolatfelvétel alkalmával, és az erre vonatkozó tájékoztatást egyértelműen és minden más információtól elkülönítve kell megjeleníteni.

Tekintettel arra, hogy a Kérelmezett Adatkezelés 1 és Adatkezelés 2 vonatkozásában felmerülő első kapcsolatfelvétel során nem hívta fel a Kérelmezők figyelmét az őket megillető tiltakozáshoz való jogra, és az erre vonatkozó tájékoztatást nem jelenítette meg egyértelműen és minden más információtól elkülönítve, a Kérelmezett nem tett eleget az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (4) bekezdése szerinti kötelezettségének.

Ez azért jelentős, mert az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (1) bekezdése alapján a Kérelmező bármikor tiltakozhat személyes adatainak az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés e) és f) pontján alapuló kezelése ellen, amely jogával ugyanakkor csak a megfelelő tájékoztatás ismeretében tud élni. Ez esetben a tiltakozás eredménye nem automatikus, hanem az érdekek mérlegelésének folyamatától függ, az adatkezelő a kérelem nyomán köteles igazolni, hogy az érintett jogaival, szabadságaival szemben az ő oldalán felmerülő más kényszerítő erejű jogos érdekek elsőbbséget élveznek.

Ha az érintett tiltakozik az adatkezelés – például egy a személyes adatait tartalmazó újságcikk nyilvánosságra hozatala – ellen, az adatkezelő a személyes adatokat nem kezelheti tovább, kivéve, ha az adatkezelő bizonyítja, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben. Ezen mérlegelést az adatkezelőnek a tiltakozási jogát gyakorló érintett érdekeinek és jogainak figyelembevételével esetről esetre kell elvégeznie.

A Hatóság általánosságban megjegyzi, hogy ahhoz, hogy az adatkezelő a tiltakozást követő második, egyedi érdekmérlegelést megfelelően el tudja végezni, elvárható és szükséges, hogy az érintett kellő részletességgel kifejtse, hogy miért, milyen okból kifolyólag tiltakozik az adatkezelés ellen. Hangsúlyozandó, hogy ezen adatok kizárólag a tiltakozási jog gyakorlására irányuló kérelem elbírálása és az egyedi érdekmérlegelés elvégzése céljából kezelhetők és használhatók fel.

A Kérelmezők saját helyzetükkel (magánéletük, valamint családi életük tiszteletben tartása, nyugalma és társadalmi megbecsülésük védelme) kapcsolatos okokból az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (1) bekezdésével összhangban tiltakoztak személyes adataik (ideértve különösen a személyes vagyonukkal, vagyoni helyzetükkel kapcsolatos személyes adatok) Kérelmezett általi kezelése ellen, és ehhez kapcsolódóan az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (1) bekezdés c) é d) pontjára hivatkozva kérték a Kérelmezett által kezelt valamennyi személyes adatuk törlését is.

A Kérelmezett nyilatkozatából, illetve a [...] részére 2018. augusztus 28. napján küldött elektronikus levélből kiderül, hogy 2018. augusztus 27. napján személyes találkozóra került sor [...] és a Kérelmezett között, melynek során – az elektronikus levél tartalmából kiindulva – [...] tájékoztatást adott arról, hogy mely, a családja biztonságáért való aggodalmakra okot adó körülmények miatt nem kívánnak a Kérelmezők szerepelni a Kérelmezett által összeállított listákon, kiadványokban.

A Hatóság előtt nem ismert, hogy [...] pontosan milyen magán- és családi élettel kapcsolatos okokra hivatkozva kérte, hogy a Kérelmezők ne szerepeljenek a kiadványokban, ugyanakkor megállapítható, hogy e körülményekről a Kérelmezett (a Forbes főszerkesztője révén) tudomással bírt, azonban e körülményt, valamint a Kérelmezett érdekeit mérlegelve úgy ítélte meg, hogy a listákon való szereplés a család biztonsága szempontjából nem olyan döntő. Ennek indokairól ugyan a Kérelmezett röviden tájékoztatta [...], azonban a Hatóság álláspontja szerint a Kérelmezett nem bizonyította azt, hogy az általa felhozott érvek (a bűnözők feltehetően nem csak az újságokból tájékozódnak, a Kérelmezők régóta szerepelnek a Kérelmezett és mások által közölt listákon, [...] [...] pozíciója és az ebből fakadó közszereplői státusza, nagyvállalkozói múlt, futó beruházások) olyan kényszerítő erejű jogos okok lennének, amelyek feltétlenül elsőbbséget élveznek a Kérelmezők érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben. A tiltakozás vonatkozásában a [...] által felhozott körülménynek, saját, illetve családja helyzetével kapcsolatos oknak relevanciával kellett volna bírnia az azzal szembeállított okok mérlegelése kapcsán, és ezt az egyedi érdekmérlegelést a Kérelmezettnek alaposabban, nem csupán általánosnak mondható szempontok alapján, hanem az adatkezelésnek a magánszférára való kihatására különös hangsúlyt helyezve kellett volna elvégeznie. Mindezek alapján a Hatóság megállapítja, hogy mivel a Kérelmezett az érdekmérlegelés során nem bizonyította kényszerítő erejű jogos érdekét, a Kérelmezett megsértette az általános adatvédelmi rendelet 21. cikk (1) bekezdését.

A tiltakozásra és törlésre irányuló kérelem elutasításáról a Kérelmezett ugyan lényegében tájékoztatta a Kérelmezőket, a tájékoztatás azonban nem tért ki arra, hogy a Kérelmezőknek milyen jogorvoslati lehetőségei vannak, vagyis, hogy panaszt tehetnek a Hatóságnál, illetve élhetnek bírósági jogorvoslati jogukkal is. Az érintetti joggyakorlásra irányuló kérelmekkel kapcsolatos elutasító döntésnek az általános adatvédelmi rendelet alapján kötelező tartalmi eleme a jogérvényesítési lehetőségekről szóló tájékoztatás. Ugyan tiltakozási és törlési kérelmükben a Kérelmezők jelezték, hogy kéréseik elutasítása esetén „*a rendelkezésre álló jogi eszközöket – ideértve különösen az adatvédelmi jogi, személyiségi jogi és sajtóhelyreigazítási igényeket – alkalmazni leszünk kénytelenek*”, amiből arra lehet következtetni, hogy a Kérelmezők jogi képviselője tájékoztatta a Kérelmezőket az érvényesíthető jogaikról és jogérvényesítési lehetőségeikről, e körülmény, valamint az, hogy a Forbes honlapján elérhető általános adatkezelési tájékoztatója tartalmazza a jogérvényesítés módjait, nem mentesíti a Kérelmezettet a szükséges tájékoztatás megadása alól. Mindezek alapján a Hatóság megállapítja, hogy a Kérelmezett megsértette az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (1) és (4) bekezdését.

Az általános adatvédelmi rendelet alapján az érintetteket megilleti a törléshez (elfeledtetéshez) való jog, az általános adatvédelmi rendelet azonban egyúttal meghatározza azokat a kivételeket is, amelyek esetében e jog nem érvényesülhet. Ebbe a körbe tartoznak azok az esetek, amikor az adatkezelés a véleménynyilvánítás szabadságához, valamint a tájékozódáshoz való jog gyakorlása céljából szükséges [17. cikk (3) bekezdés a) pont], vagy amelyeknél közérdek indokolja az adatkezelés szükségességét [17. cikk (3) bekezdés b)-d) pont], vagy amennyiben az adatkezelés jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez szükséges [17. cikk (3) bekezdés e) pont].

A Kérelmezőkkel, illetve a Kérelmezők érdekeltségében álló cégcsoporttal kapcsolatos adatok Kérelmezett általi kezelése (beleértve a közzétételt is) azon kivételek közé tartozik, amelyek esetében a törléshez való jog nem érvényesülhet (és a személyes adatokra vonatkozó törlési kérelem jogszerűen tagadható meg) az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján, tekintettel arra, hogy ezen adatok kezelése a véleménynyilvánítás szabadságához és a tájékozódáshoz való jog biztosítása céljából szükséges.

Jelen esetben tehát az általános adatvédelmi rendelet 17. cikk (3) bekezdés a) pontja teremt egyensúlyt a törléshez való jog és a véleménynyilvánítás szabadsága, illetve a tájékozódáshoz való jog gyakorlása között, ezzel biztosítva – többek között – a sajtószabadságot, valamint a listák online változata esetében az internet szabadságát is.

Bár a Kérelmezett a tiltakozást követő egyedi érdekmérlegelést nem megfelelően végezte el, fentiekre, valamint a határozatban korábban kifejtettek tekintettel a Hatóság a Kérelmezők kérelmének azon részét, melyben a Kérelmezők kérik, hogy a Hatóság utasítsa a Kérelmezettet a Kérelmezők adatkezelés elleni tiltakozásra és a személyes adataik törlésére irányuló kérelmei teljesítésére, valamint, hogy véglegesen tiltsa el a Kérelmezettet a Kérelmezők személyes adatainak kezelésétől, a Hatóság elutasítja.

III.5. A Kérelmezett eljárás felfüggesztésére irányuló kérelme

A Hatóság felhívására adott nyilatkozatában a Kérelmezett az Ákr. 48. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással az eljárás felfüggesztését kérte a Hatóságtól, tekintettel arra, hogy részben eltérő felek között bírósági eljárás van folyamatban a [...] [...] ügyszám alatt, mely eljárásban bíróság fog döntést hozni arról, hogy a Kérelmezett által összeállított lista jogszerű adatkezelésnek minősül-e.

A Hatóság a Kérelmezett eljárás felfüggesztését mellőzte az alábbiak miatt:

- A hivatkozott polgári peres eljárásban a Kérelmezők nem vesznek részt, nem ők a felperesek.
- Az adatkezelés jogszerűségének vizsgálatára és eldöntésére az Infotv. 38. § (2)-(2a) bekezdései a Hatóság számára kifejezett feladat- és hatáskört biztosítanak, a bíróság eljárása nem minősül olyan előkérdésnek, amelynek eldöntése feltétlenül szükséges lenne a Hatóság döntésének objektív, korrekt meghozatalához, és amely nélkül a Hatóság döntése megalapozatlan lenne.
- Az Ákr. egyértelművé teszi, hogy általában – pusztán az Ákr. szabályai alapján – nincs helye felfüggesztésnek azon az alapon, hogy a Hatóságnak tudomása van olyan másik folyamatban lévő eljárásról, amely kihatással lehet az eljárására, hacsak külön törvényi rendelkezés nem teszi lehetővé a felfüggesztést. Az előkérdés ugyanis nem azonos azzal, hogy más szerv döntése „kihatással” lehet a Hatóság jogértelmezésére.
- Az általános adatvédelmi rendelet 79. cikk (1) bekezdése alapján a rendelkezésre álló közigazgatási vagy nem bírósági útra tartozó jogorvoslatok – *köztük a felügyeleti hatóságnál történő panasztételhez való, 77. cikk szerinti jog* – sérelme nélkül, minden érintett hatékony bírósági jogorvoslatra jogosult, ha megítélése szerint a személyes adatainak e rendeletnek nem megfelelő kezelése következtében megsértették az e rendelet szerinti jogait.
- Az eljárás esetleges felfüggesztéséről a Hatóság nem az eljárásban részt vevő bármely ügyfél kérelmére, hanem hivatalból hoz döntést.

III.6. A 2018. május 25. napja előtti adatkezelés

A Kérelmezők Adatkezelés 1 előtti időszakra nézve (a Forbes 2017-ben kiadott, 33 leggazdagabb magyart tartalmazó kiadványának nyomtatott és online változata, valamint a Forbes 2017-ben kiadott, 25 legnagyobb családi vállalkozást tartalmazó kiadványának nyomtatott és online változata kapcsán) is kifogásolták az adatkezelés jogszerűségét.

A kérelem ezen része olyan adatkezelést érint, amelyre 2018. május 25. napja előtt, az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásának kezdőnapját megelőzően került sor, amelyre a rendelet szabályai nem alkalmazhatóak. Erre tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a Hatóság az eljárást megszünteti, mivel a kérelem ezen része nem felel meg az Infotv. 60. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, hiszen a sérelmezett adatkezelési időszakban az általános adatvédelmi rendelet még nem volt alkalmazandó. Emiatt annak vonatkozásában adatvédelmi hatósági eljárás iránti kérelem sem nyújtható be, illetve a Hatóság hivatalból vizsgálati, valamint hatósági eljárás megindítását sem kezdeményezi.

III.7. Jogkövetkezmények

A Hatóság a Kérelmezők kérelmének részben helyt ad és az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján elmarasztalja a Kérelmezettet, mert Adatkezelés 1-hez és Adatkezelés 2-höz kapcsolódó tevékenysége megsértette az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontját, 5. cikk (2) bekezdését, 6. cikk (1) bekezdés f) pontját, 12. cikk (1) és (4) bekezdését, 14. cikkét, valamint 21. cikk (1) és (4) bekezdését.

A Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján utasítja a Kérelmezettet arra, hogy a határozat véglegessé válásától számított 15 napon belül (utólag) maradéktalanul teljesítse a Kérelmezők felé fennálló tájékoztatási kötelezettségét, beleértve az érdekmérlegelés során figyelembe vett szempontokról és az érdekmérlegelés eredményéről szóló tájékoztatást is.

A Hatóság továbbá az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján utasítja a Kérelmezettet arra, hogy a hatályos jogszabályok és jelen határozatban foglaltak szerint alakítsa át előzetes tájékoztatással kapcsolatos gyakorlatát, valamint arra, hogy amennyiben a jövőbeni adatkezelések során a jogos érdeket mint jogalapot kívánja használni, akkor a jogszabályoknak megfelelően és jelen határozatban foglaltak figyelembe vételével végezzen érdekmérlegelést, beleértve a tiltakozást követő második, egyedi érdekmérlegelést is.

A Hatóság hivatalból megvizsgálta, hogy indokolt-e a Kérelmezettel szemben adatvédelmi bírság kiszabása. E körben a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése és az Infotv. 75/A. §-a alapján – az alábbiak szerint – hivatalból mérlegelte az ügy összes releváns körülményét, és megállapította, hogy a jelen eljárás során feltárt jogsértések esetében a figyelmeztetés önmagában nem arányos és visszatartó erejű szankció, ezért bírság kiszabása indokolt.

A bírságkiszabással a Hatóság speciális prevenciók célja az, hogy ösztönözze a Kérelmezettet arra, hogy adatkezelési tevékenységét tudatosan folytassa, és az érintetteket ne tárgyként és/vagy akadályozó körülményként, hanem valóban jogosultként kezelje, biztosítva az ebből eredő jogaik, a személyes adataik kezelése feletti kontroll gyakorlásához szükséges információkat, egyéb feltételeket. Általában pedig szükséges valamennyi hasonló helyzetben lévő adatkezelő számára világossá tenni, hogy a személyes adatok kezelése fokozott tudatosságot igényel, nem lehet gondatlanul bízni abban, hogy az érintetteknek nem származik hátránya a személyes adatok ténylegesen kontrollálatlan kezeléséből. Az ilyen magatartás az érintettek jogait figyelmen kívül hagyja, és mint ilyen, nem maradhat szankcionálatlanul.

A Hatóság követendőnek tartja az egyébként a magyar piacon is jelenlévő gyakorlatot, miszerint a különböző gazdaglisták, leggazdagabb magyarokat listába rendező kiadványok, ha annak kellően megalapozott okai vannak, nem minden esetben tartalmazzák az érintett nevét és/vagy az érintettől szóló szócikket, hanem azokban – például az érintett megalapozott tiltakozásának következtében – a teljes név helyett mindössze egy betű, az érintett tevékenységét bemutató szócikk helyett pedig minimális információ (pl. az adott ágazat megnevezése, az érintetthez társított vagyon nagysága) kerül feltüntetésre.

A bírságkiszabással a Hatóság célja továbbá, hogy ösztönözze a Kérelmezettet arra, hogy vizsgálja felül a leggazdagabb magyarokat és a legnagyobb magyar családi vállalkozásokat listába rendező kiadványaival kapcsolatos adatkezelési gyakorlatát. A Hatóság a kiszabott bírságösszeg meghatározásakor a speciális prevenciók cél mellett figyelemmel volt a bírsággal elérni kívánt generálpreventív célra is, mellyel – a Kérelmezett újabb jogsértéstől való visszatartása mellett – a Kérelmezett adatkezelési gyakorlatának a teljes jogszerűség irányába való mozdulását kívánja elérni.

A bírságkiszabás szükségességének megállapítása során a Hatóság mérlegelte a jogsértések súlyosító és enyhítő körülményeit az alábbiak szerint:

A Hatóság súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy

- a Kérelmezett által elkövetett alapelvi és érintetti joggyakorlással összefüggő jogsértések az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdés a) és b) pontja szerint a magasabb maximális összegű (legfeljebb 20 000 000 EUR, illetve a vállalkozások esetében az előző pénzügyi év teljes éves világpiaci forgalmának legfeljebb 4%-át kitevő összeg) sújtható jogsértésnek minősülnek;
- a Kérelmezők a Kérelmezettnél többször is próbálták elérni a megfelelő adatkezelést, de végül hatósági közreműködésre volt szükség [általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés a) pont];
- a megállapított jogsértések az ügy összes körülményét figyelembe véve a Kérelmezett adatkezeléshez és érintetti joggyakorláshoz való tudatos és határozott hozzáállását támasztják alá, vagyis szándékos jellegűnek minősülnek [általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés b) pont];
- a kiadványokhoz kapcsolódó adtakezelési tevékenységek Kérelmezők által jelzett hiányosságai ellenére üzleti tranzakcióra került sor (megjelentek a kiadványok), és a Kérelmezők által – álláspontjuk szerint – elszenvedett károk enyhítése érdekében a Kérelmezett különösebb intézkedést nem tett [általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés c) pont];
- a Kérelmezettnak az adatkezelés jogszerűségéért és az adatkezelésről való átlátható tájékoztatásért a Forbes világszintű ismertsége és elismertsége, valamint a médiapiacra betöltött szerepe okán fennálló kiemelt felelőssége van [általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés d) pont].

A Hatóság enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a személyes adatok különleges kategóriájába tartozó adatok kezelésére nem került sor a Kérelmezett részéről. A Kérelmezők cégnyilvántartásba bekerülő személyes adatai közérdekből nyilvános adatok, valamint egyúttal cégadatok is, a vagyon- illetve értékbecsléssel kapcsolatban feltüntetett adatok pedig a véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlása körében, az adatok meghatározott módszertan alapján történő kiértékeléséből levont következtetésnek tekintendők [általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés g) pont].

A Hatóság figyelemmel volt arra is, hogy a Kérelmezett az eljárás során együttműködött a Hatósággal, ugyanakkor e magatartást – mivel a jogszabályi kötelezettségek betartásán nem ment túl – nem értékelte kifejezetten enyhítő körülményként [általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés f) pont].

A Hatóság figyelembe vette továbbá, hogy bár a Kérelmezettel szemben korábban nem állapított meg a személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogsértést, a Kérelmezettel szemben NAIH/2019/8402 ügyszámon indult hatósági eljárásban jelen határozattal egy időben hozott NAIH/2020/1154/9 számú határozatában részben a jelen határozatban megállapított jogsértések miatt szintén elmarasztalta és hasonló intézkedések végrehajtására utasította a Kérelmezettet, továbbá bírságot is kiszabott vele szemben [általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés e) és i) pont].

A NAIH/2020/1154/9 számú határozatban megállapított bírságösszeghez képest magasabb bírságösszeget az indokolja, hogy annak ellenére, hogy a Kérelmezett jelen eljárás tárgyát képező ügyben tudomással bírt a Kérelmezők oldalán fennálló konkrét körülményekről, a Kérelmezők tiltakozását követően a Kérelmezett nem végzett olyan egyedi érdekmérlegelést, amelynek eredménye bizonyította volna, hogy az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek a Kérelmezők érdekeivel, jogaival és szabadságaival szemben.

A Hatóság a bírság kiszabása tekintetében az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdésében szereplő további szempontokat áttekintette, de azokat nem vette figyelembe, mert mérlegelése szerint azok tárgyi ügyben nem voltak relevánsak.

A Kérelmezett 2019. január 1. – 2019. december 31. közötti általános üzleti évet záró beszámolója jelen határozat keltezésékor még nem volt elérhető, ezért a Hatóság a bírság megállapítása során a 2018-as és 2017-es üzleti éveket vette figyelembe:

- A Kérelmezettnek a 2018. január 1. – 2018. december 31. közötti általános üzleti évet záró, nyilvánosan elérhető beszámolója alapján 2018. évben az értékesítésből összesen 727.702.000 Ft (hétszázhuszonhétmillió-hétszázkétezer forint) nettó árbevétele volt, és az évet – a bevételeket és a kiadásokat is figyelembe véve – 115.194.000 Ft (száztizenötmillió-százkilencvennégyezer forint) adózás előtti eredménnyel zárta.
- A Kérelmezettnek a 2017. január 1. – 2017. december 31. közötti általános üzleti évet záró nyilvánosan elérhető beszámolója alapján 2017. évben az értékesítésből összesen 681.029.000 Ft (hatszáznyolcvanegymillió-huszonkilencezer forint) nettó árbevétele volt, és az évet – a bevételeket és a kiadásokat is figyelembe véve – 156.095.000 Ft (százötvenhatmillió-kilencvenötezer forint) adózás előtti eredménnyel zárta.

A bírság összege sem az értékesítésből származó nettó árbevételt, sem az adózás előtti eredményt alapul véve nem éri el a teljes világszerte forgalom 4%-át. A fentiek alapján a kiszabott bírság összege a jogsértés súlyával arányban áll.

IV. Eljárási szabályok

A Hatóság hatáskörét az Infotv. 38. § (2) és (2a) bekezdése határozza meg, illetékessége az ország egész területére kiterjed.

Az Ákr. 37. § (2) bekezdése szerint az eljárás a kérelemnek az eljáró hatósághoz történő megérkezését követő napon indul. Az Ákr. 50. § (1) bekezdése alapján, ha törvény eltérően nem rendelkezik, az ügyintézési határidő az eljárás megindulásának napján kezdődik.

Az Ákr. 112. § (1) bekezdése, 114. § (1) bekezdése, illetve 116. § (1) bekezdése alapján a határozattal szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.

A rendelkező rész II. és III. pontjában foglalt végzések elleni önálló jogorvoslati jog az Ákr. 112. §-án, 114. § (1) bekezdésén, illetve 116. § (1) bekezdésén és a 116. § (3) bekezdés d) pontján alapul.

A Hatóság az eljárás során túllépte az Infotv. 60/A. § (1) bekezdése szerinti százötven napos ügyintézési határidőt, ezért az Ákr. 51. § b) pontja alapján tízezer forintot fizet a Kérelmezői oldalnak.

* * *

A Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján pénztartozás esetén a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdődően a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni.

A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg. A Kp. 12. § (1) bekezdése alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján a törvényszék hatáskörébe tartozó perben a jogi képviselő kötelező. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a Határozat hatályosulására halasztó hatálya nincs.

A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a Pp. 604. § szerint alkalmazandó, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 9. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus kapcsolattartásra kötelezett.

A Hatóság döntésével szembeni keresetlevél benyújtásának idejét és helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1)-(2) bekezdésén alapul. A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.

Az Ákr. 135. § (1) bekezdés a) pontja szerint a kötelezett a törvényes kamatnak megfelelő mértékű késedelmi pótlékot köteles fizetni, ha pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget.

Ha az előírt kötelezettsége teljesítését a Kérelmezett megfelelő módon nem igazolja, a Hatóság úgy tekinti, hogy a kötelezettséget határidőben nem teljesítette. Az Ákr. 132. §-a szerint, ha a Kérelmezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható. A Hatóság határozata az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a közléssel véglegessé válik. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja. Az Infotv. 61. § (7) bekezdése alapján a Hatóság határozatában foglalt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartásra, tűrésre vagy abbahagyásra irányuló kötelezés vonatkozásában a határozat végrehajtását a Hatóság foganatosítja.

Budapest, 2020. július 23.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár